ЛЕНИН ИШИ ЯШАЙДИ ВА ҒАЛАБА ҚИЛАДИ

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

17-йил чиқиши.

№ 81 (4328).

24 АПРЕЛЬ ЖУМА 1970 йил,

Баҳоси 2 тийин.

Яшасин абадий барқаёт интернационал таълимот, империализмга қарши социализм ва коммунизм ғалабаси йўлидаги курашда барча мамлакатлар меҳнаткашларининг байроғи — марксизм — ленинизм!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 май Чақириқларидан).

МОСКВА. 1970 ЙИЛ 22 АПРЕЛЬ. В. И. Ленин туғилган кунининг юз йиллигига бағишланган ёшлар манифестацияси. (ТАСС—ЎзТАГ фотоси).

ЛЕНИН БАЙРОҒИ ОСТИДА— КОММУНИЗМ ҒАЛАБАСИ САРИ

КРЕМЛНИНГ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

Кечки мажлисда Финляндия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси **В. Песси** биринчи бўлиб сўзга чиқди. У Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини, унинг Марказий Комитетини самимий табриклади. Ленин раҳбарлигида амалга оширилган Улуғ Октябрь социалистик революцияси, деди В. Песси, жаҳон тарихида янги даврни бошлаб берди. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ҳаётнинг барча соҳаларида эришган муваффақиятлари, барча мамлакатлардаги ишчилар синфини ва бошқа тараққийпарвар кучларнинг тинчлик ҳамда озодлик учун курашга илҳомлантираётган муваффақиятлар Ленин ғояларининг ҳаётий кучини жуда яққол исбот этувчи далилдир.

Ҳозирги мураккаб вазиятда фан-техника революцияси даврида олиб борилаётган революцион кураш, бу курашнинг жуда яхши натижалари Ленин таълимотининг тўғрилигини, бу таълимотнинг актуаллигини, курашнинг тўғри форма ва методларини қидириб топиш учун муҳим таълимот эканлигини яққол исбот этади.

Финляндияда, деди нотиқ, гоят кенг жамоат доиралари Владимир Ильич Ленинни иззат-ҳурмат билан тилга олмоқдалар. Ленининг халқлар озодлиги учун, чоризм капитал зулмига қарши олиб борган кураши мамлакатимизнинг халқига яхши маълум. Совет ҳокимияти ғалаба қозонганлиги натижасида Финляндия давлат мустақиллигига эришди.

Финляндия ишчилар синфи, меҳнаткашлари революциянинг улуғ назариячиси, улуғ революционер Ленинни чин кўнгилдан иззат-ҳурмат қилмоқда.

Ленин Финляндияда кўп марта бўлган эди ва унинг ҳамда Большевиклар партиясининг мамлакатимиздаги ишчилар ҳаракатига доим самимият билан қараганлиги Финляндия ва Россия революционерларининг ҳамкорлигини кучайтиришга ёрдам берди. Буларнинг ҳаммаси улуғ интернационалист бўлган Ленининг ҳуснигаҳўси қўшади. Ленин ишчилар синфи курашининг миллий ва халқаро жиҳатларини чамбарчас боғлаган эди.

В. Песси сўзининг охирида бундай деди: биз сизнинг партиянгизга, Ленин йўлидан бораётган бутун совет халқига жуда катта муваффақитлар тилаймиз.

Испания Коммунистик партиясининг Раиси **Д. Ибаррури** Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, совет халқи Ленин орзу-тилакларини рўёбга чиқарганликлари учун, Ленин бошлаб берган ишни давом эттирганликлари учун, полиция зулми ҳукм сурган қолоқ деҳқонлар Россиясини улуғ индустриал давлатга айлантирганликлари учун уларга ташаккур изҳор қилди.

Д. Ибаррури қонхўр франко террори шароитида кўп йилларда буён иш олиб бораётган Испания Коммунистик партияси тўғрисида гапирди.

Ленин юбилейи байрами кунларида, деди у, Испания шаҳарларида Ленин сурати туширилган кўп плакатлар илиб қўйилди, кўп значоклар тарқатилди. Ленин юбилейи нишонланган ва очиқ ҳамда яширин ҳолда чиқарилган журнал ва газеталар юз мингларча нусҳада тарқатилмоқда. Ҳозирги вақтда Ленин асарларига бўлган талаб ҳар қачонгидан кўра ортиб кетди. Минг-мингларб ишчилар, деҳқонлар, студентлар ва зиёлиларнинг вакиллари улуғ санани нишонлаш учун эълон қилинган ленинча чақириқ билан партия сафига кирдилар ва кирмоқдалар. Вилоятларда ва аҳоли яшайдиган пунктларда янги партия ташкилотлари тузилди.

Испания коммунистлари, деди Д. Ибаррури, Совет Иттифоқининг самимий дўстлари бўлиб келдилар, ҳозирда ҳам шундай ва ҳамиша шундай бўлиб қолади. Ленининг номи ва иши Испания коммунистлари учун демократия ва социализм йўлидаги курашнинг жанговар байроғи бўлиб хизмат қилади.

Сурия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари **Х. Багдаш** қуйидагиларни айтди: Ленинизмни йўқ қилиб юбориш—империализм ва капитализмнинг 50 йилдан ортиқ вақт мобайнида ўз олдига қўйган асосий мақсади бўлди ва шундай мақсад бўлиб қолмоқда. Аммо Ленин туғилган кунининг юз йиллиги байрами кунларида ленинизм ер курраси-нинг учдан бир қисмида империализм ва капитализмни йўқ қилиб юборганлигини кўриб турибмиз. Ленинизм биз, коммунистларнингина мулки бўлиб қолмай, бутун дунёдаги ўн миллионларча, юз миллионларча кишиларнинг ҳам мулки бўлиб қолаётганлигини мамнуният билан қайд қиламиз. Мамлакатимиздаги ишчилар, деҳқонлар, студентлар, революцион руҳдаги зиёлилар, ёшлар, хотин-қизлар ҳозирги кунда завод ва фермаларда, мактабларда, ўз уйларида Ленин китобларини ўқимоқдалар. Шонли араб партизанлари ўз лагерлари ва базаларида бу китобларни ўқимоқдалар. Улар Ленин асарларини ўқиб, ўзларининг ҳақконий қаҳрамонона кўрашларида ғалаба қозонишга ишонч ҳосил қилмоқдалар.

Ленин таълимоти, деб таъкидлади нотиқ, синфий зиддиятларни тугатиш асосида катта ва кичик миллатлар ҳамда халқларни яшнатишнинг тўғри йўлини, ўз мамлакатларини юксалтириш ва мустаҳкамлаш, миллий адоватни йўқ қилиб юбориш, халқлар ўртасида қардошлик ва ҳамкорлик муносабатларини ўрнатишнинг тўғри йўлини кўрсатиб бермоқда.

Сурия олдида ва бошқа қардош араб мамлакатлари олдида турган катта вазифа, деб таъкидлади Х. Багдаш, Америка империализми ва халқаро сионизм қўллаб-қувватлаётган Исроил агрессияси оқибатларини тугатишдан, босиб олинган араб территорияларини озод қилишдан иборат. Биз, Сурия коммунистлари, бизга иқтисодий ёрдам, қурол ва машина ускуналар билан ёрдам кўрсатиб, жуда катта ёрдам бераётганлиги учун совет халқига чин кўнгилдан миннатдорчилигимизни изҳор қиламиз.

— Бизнинг халқимиз, деди нотиқ сўзининг охирида, ўз бирлиги, ўз кураши туфайли, қаҳрамон совет ўртоқларимизнинг бирдамлиги ва ёрдами туфайли муқаррар ғалаба қозонишга ишонгани ҳолда олға бормоқда!

Чили Коммунистик партияси Марказий Комитети сиёсий комиссиясининг аъзоси **О. Мильс** қуйидагиларни айтди: Чилида ўтган асрнинг ўрталарида вужудга келган ишчилар ҳаракати қудратли омил Улуғ Октябрь социалистик революциясининг таъсири остида кучайиб гоят кенгайиб кетди. Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг таъсири остида ишчиларнинг социалистик партияси Чили Коммунистик партиясига айланди. Бу партия ҳозирги вақтда пролетар интернационализми принципларига астойдил содиқ эканликларини қонуний иқтиҳор туйғулари билан айта олади.

Чилида, деб сўзини давом эттирди нотиқ, кескин сиёсий кураш кучайиб бормоқда. Бу кураш ватанпарвар кучларнинг шимолий Америка империализмига, ички молия олигархиясига ва помещикларга қаттиқ қаршилик кўрсатаётганлиги билан характерланади. Ишчилар синфи ана шу ватанпарвар кучларга раҳбарлик қилмоқдалар. Шаҳар ва қишлоқларда забастовка ҳаракати, оммавий намойишлар, меҳнаткашларнинг ўз ҳуқуқлари учун олиб бораётган кураши, ёшларнинг кўраши тобора кенг тус олмоқда.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар, деб уқдириб ўтди С. Мильс иқтисодий жиҳатдан равнақ топган бир шароитда, социализм билан капитализм ўртасидаги сиёсий мафкуравий кураш кескинлашган ва бутун жаҳондаги революцион ҳамда тараққийпарвар кучларнинг кураши юксак даражага кўтарилган бир вазиятда улуғ Ленининг 100 йиллиги нишонламоқда. Янгидан-янги, янада катта ғалабаларга эришмоқ учун ленинизмни буржуача ва оппортунистларча бузишлардан ҳимоя қилиш, унинг ғояларига содиқ бўлиш зарур. Яшасин ленинизм! Чили коммунисти ўз нутқини шу сўзлар билан тамомлади.

Давримизнинг барча буюк революцион муваффақиятлари, деди Португалия Компартиясининг Бош секретари **А. Кунъял** Ленин номи билан боғланган. Ленинизм доимо бойитилиб бораётган универсал таълимотдир. Революцион практика ленинизмнинг илмий таълимот эканлигини тасдиқлади. Шу сабабли барча мамлакатларнинг коммунистлари, меҳнаткашлари Ленин туғилган кунининг юз йиллигини байрам қилиш билан ленинизм байроғи остида ўзлари қўлга киритган муваффақият ва ғалабаларни нишонлаётганликлари қонуниятли бир ҳолдир. Шу билан бирга жамининг диққат-эътиборн ҳозир, аввало Совет Иттифоқига қаратилган. Ленин ишларининг бевосита ва қонуний давомчиларини улугламай туриб, Ленинни шарафлаб бўлмайди. КПСС ва совет халқи Ленин васиятларини бажара бориб, инсоният тарихида кўрилмаган энг тараққийпарвар, энг демократик жамиятни барпо этдилар. Улар бутун революцион жараённи тезлатишга ҳал қилувчи ҳисса қўшдилар.

Биз, Португалия, коммунистлари, деди сўзини давом эттириб нотиқ, Ленин туғилган кунининг юз йиллигини байрам қилар экамиз, партиямизнинг вужудга келганлиги, яшаётганлиги ва муваффақиятлари учун Лениндан ғоят миннатдормиз. Португалия меҳнаткашларининг ўз курашида эришган муваффақиятлари КПСС ва совет халқининг муваффақиятлари ва ғалабалари билан, бошқа мамлакатлардаги қардош партиялар ҳамда меҳнаткашларнинг кураши ва бирдамлиги билан чамбарчас боғланган, деб таъкидлаймиз. Ленин кўрсатиб берган йўл мамлакатимиз — ишчилар синфини ғалабага олиб кела оладиган бирдан-бир тўғри йўл эканлигига ҳам аминмиз.

Аргентина Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари **Х. А. Альварес** тантанали мажлис қатнашчиларини Аргентина Коммунистик партияси номидан табриклади. Ленин, деди у, янги адолатли жамият қуриш учун кураш олиб бораётган миллионларча кишиларнинг қалбида абадий яшайди. Ленин марксизмни ривожлантиришга қўшган жуда катта ҳиссаси билан яшамоқда. Ленин — жаҳон халқларининг уминдидир. Тобора кенг халқ оммаси марксизм-ленинизм байроги остига ўтмоқда, омманинг энг яхши вакиллари ҳар бир мамлакатдаги коммунистик ва ишчи партияларидан иборат революцион авангард сафига ўтмоқдалар.

Ленин чақириғи йилида, деб таъкидлади Х. А. Альварес, партиямиз сафига янгидан 15 минг киши кабул қилинди.

Бизнинг партиямиз, деди нотиқ, жуда оғир яширин шароитда иш олиб боришига қарамай, В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигини нишонлаш учун Ленин асарлари тўла тўпламининг иккинчи нашрини чоп этмоқда. 1970 йил апрель ойигача 20-том жаъми 60 минг нусхада нашр этилди. Йил охиригача асарларнинг тўла тиражи — 150 минг нусха босилиб чиқарилади.

Биз Улуғ Ленин таълимотини омма орасига ёймай туриб, оммани марксизм-ленинизм революцион руҳида тарбияламай туриб яшай олмаймиз ва кураш олиб боролмаймиз.

Биз, деди нотиқ, шу ерда ҳозир бўлган ўртоқларимизга Аргентина революционерлари Ленин васиятларига содиқ эканликларини чин кўнгилдан ва зўр қатъият билан изҳор қиламиз.

Лаос ватанпарварлари фронти Марказий Комитети делегациясининг бошлиғи **Н. Фумсаван** қуйидагларни айтди. Биз, Лаос ватанпарварлари фронтининг вакиллари ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг улуғ устози ҳамда доҳийси В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигини совет диёрида, унинг ажойиб ватанида байрам қилаётганлигимиз билан ғоят бахтиёрмиз.

Лаос халқи Ленин таълимоти билан, Улуғ октябрь революцияси тажрибаси билан танишиб, иккинчи жаҳон урушидан кейин миллий-демократик революция байроғини баланд кўтарди, зафарли қуролли қўзғолон кўтара бошлади. Лаос халқи ҳинди-хитойнинг қардош халқлари билан биргаликда французз мустамлакачиларини ва американлик интервенциячиларни маглубиятга учратди.

Лаос халқи американлик агрессорларга ва уларнинг малайларига қарши изчил қаҳрамонона кураш олиб бориб, кейинги 25 йил мобайнида мамлакат территориясининг учдан икки қисмини озод қилди. Мамлакат аҳолисининг ярми ана шу территорияларда яшамоқда. Лаос халқи озод қилинган районларда чинакам миллий-демократик тузум ўрнатди. Революция кучлари ўсиб, мустаҳкамланмоқда. Улар мамлакат тараққиётининг ҳал қилувчи омили бўлиб қолдилар, уларнинг обрўси тўхтовсиз ўсиб бормоқда. Бу ғалабалар — Ленининг халқлар миллий озодлик кураши тўғрисидаги таълимоти тамомила тўғри эканлигини жуда яққол исбот қилди.

Нухак Фумсаван Лаос ватанпарварлари партияси ва бутун лаос халқи номидан гапириб, лаос халқи билан бирдамликларини учун, унинг ҳаққоний курашини қўллаб - қувватлаётганликлари учун совет халқига, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва ҳукуматига, шунингдек, қардош социалистик мамлакатларга ва жаҳондаги барча прогрессив халқларга самимий ташаккур айтди.

Австрия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ва Марказий Комитет секретари **Ф. Фюрнберг** минбарга чиқади. В. И. Ленин туғилган кунининг юз йиллиги, деди у, Австрия Совет Армияси томони-

(Давоми иккинчи бетда).

ҚУВОНЧЛИ САТРЛАР

Ўзбекистон ССР геология министрлиги коллективи В. И. Ленин туғилган кунининг юз йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарди. Геология-разведка ишлари ва нефть ҳамда газни чуқур пармалаш тўрт ойлик плани муддатидан илгари бажарилди.

* * *

Тошкент трактор заводининг коллективи тўрт ойлик планни муддатидан илгари, 22 апрелда бажарди. Ой охиригача пландан ташқари 300 минг сўмлик маҳсулотни реализация қилишга қарор берилди.

* * *

Ўзбекистон трактор-йиғув заводи коллективи маҳсулотни реализация қилиш тўрт ойлик планини бажарди. Пландан ташқари 700 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди.

(ЎзТАГ).

ҚИЗИЛ МАЙДОНДА ЁШЛАР НАМОЙИШИ

Совет ёшлари 22 апрель куни Қизил майдонда социалистик ватанга, Ленин партиясига, жонажон ҳукуматга чексиз садоқатларини намойиш қилдилар. Бу намойишда ўсиб келаётган авлоднинг барча отрядлари,— октябрятлар, пионерлар, комсомоллар қатнашди.

...Қизил майдон. Бу ерда Ленининг овози такрор-такрор янграган. Ленининг номи комсомолнинг байроғи ва қалбидадир. Улкан панога Ильич портрети туширилган. Доҳий ёш комунарларнинг, революция ворисларининг парадини бамисоли қабул қилиб олаётгандай. Ёшлар совет кишиларининг кекса авлодидан умумий сафда ўз гражданликларини ҳис қилиш, коммунистик эътиқод ҳар бир қадамни Улуғ Ленин ғояси билан ўлчашга интилиш ҳиссини қабул қилиб олдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Е. М. Тяжельников, КПСС Москва область комитетининг биринчи секретари В. И. Конотоп, Москва совети депутатлари ишчилар депутатлари шаҳар комитети ва Москва область комитетининг секретарлари, ВЛКСМ Марказий Комитети, Москва шаҳар комитети, Москва область комитетининг секретарлари, СССРнинг машҳур учувчи космонавтлари мавзолей минбарида турибди.

Машҳур учувчи, уч марта Совет Иттифоқи қаҳрамони А. И. Покришкин ёшларга табриқ сўзлари билан мурожаат қилди.

Москва ва Москва атрофидаги комсомолларнинг вакиллари В. И. Ленин мавзолейига гулдасталар қўйишди.

Намойиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига зўр завқ шавқ билан табрикнома йўллашди.

Қизил майдон узра қудратли комсомол «ура»! садоси янграйди. Намойишчиларнинг колоннаси узра В. И. Ленининг тасвири солинган байроқ билан улкан ҳаво шари кўтарилади.

Намойиш қатнашчилари партия гимни «Интернационални» айтадилар.

Москва ёшлари В. И. Ленин музейи ёнида оталар эстафетасини шараф билан давом эттиришга, ленинизм тантанаси учун, Ильич васиятларини рўёбга чиқариш учун актив курашга қасамёд қилдилар.

(ТАСС).

ЧЕТ ЭЛЛИК МЕҲМОНЛАР ШАРАФИГА КРЕМЛДА ҚАБУЛ

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Владимир Ильич Ленин туғилган кунининг юз йиллиги муносабати билан тантаналарда қатнашган чет эллик меҳмонлар шарафига 22 апрель куни Катта Кремль саройида қабул маросими ўтказди.

Қабул вақтида социалистик мамлакатларнинг партия—ҳукумат делегациялари, социалистик бўлмаган мамлакатлар Коммунистик ва Ишчи партияларининг, Миллий демократик партиялар ва ташкилотларнинг ҳамда сўл социалистик партияларнинг, касаба союзларининг ва бошқа прогрессив халқаро ташкилотларнинг делегациялари қатнашдилар.

Қабул маросимида Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, Д. А. Кунаев, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, В. В. Шчербицкий, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарёв, М. С. Соломенцев ўртоқлар, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар, КПСС Марказий Ревизия Комиссиясининг аъзолари, СССР ва РСФСР Олий Советларининг, депутатлари партия ветеранлари, министрлар, машҳур ҳарбий саркардалар, фан ва маданият арбоблари ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев меҳмонларни табриклаб нутқ сўзлади. У, Маркс—Энгельс —Ленин улуғ таълимоти учун, ҳамиша голиб марксизм-ленинизм байроғи учун, жаҳон коммунистик ҳаракатининг бирлиги учун қадаҳ кўтарди.

Биз Ленин байроғи остида, деди Л. И. Брежнев, коммунизм ғалабаси сари олға борамиз.

Қабул маросими самимий ва дўстлик вазиятида, қардош партиялар бирлиги, Улуғ Ленин ғоллари тантанаси белгилиси остида ўтди.

(ТАСС).

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Тошкент пахта тозалаш заводининг меҳнатсевар коллективи доҳий В. И. Ленин туғилган кунининг юз йиллиги шарафига ғаллаз мусобақани тобора кучайтириб, тўрт ойлик маҳсулот тайёрлаш планини 20 апрель куни адо этди.

Завод ишчи-хизматчилари шу муддат ичида планга қўшимча 600 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга муваффақ бўлдилар. Корхона коллективи эришилган муваффақиятни янада мустаҳкамлаш учун ғайрат кўрсатиб ишламоқда.

К. РОГАЧЕВ.

ЛЕНИН БАЙРОҒИ ОСТИДА—ҚОММУНИЗМ ҒАЛАБАСИ САРИ

(Бошы биринчи бетда).

дан озод қилинган кунинг 25 йиллиги билан қариб бир вақтга тўғри келди. Ленин ғоялари ва ишларида асосланган, бутун халқ қўллаб-қувватлаётган давлатнинг шафқатсиз ва вахший фашист диктатурасини енгиш учун куч ва қатъиятга эга бўла олди.

Ленин ғоялари, Ленин таълимоти, у ўзининг бутун ҳаётини бағишлаган иш социализм билан капитализм ўртасида жаҳон миқёсида олиб борилаётган курашнинг ҳамиша диққат марказида турди ва турибди. Ҳозирги кунда бутун жаҳон Ленинга ўз муносабатини изҳор қилмоқда. Ленин ғоялари юз миллионларча кишиларнинг онгига сингиб кетди.

Биз, деб сўзини давом эттирди Ф. Фюрнберг, Ленининг бу ерда — Москвада бенихоя кучли эътиқод билан нутқ сўзлаган кун ва соатлари эсдан чиқарганимиз йўқ ва ҳеч қачон эсдан чиқармаймиз. Шу тарихий кунда Ленин ишининг ҳақиқий давомчиси Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини Австрия коммунистлари номидан табриклашга ижозат бергайсиз. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ҳамиша Ленин партияси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади, озодлик, социализм ва тинчлик учун курашда халқаро ишчилар синфининг ва маазлум халқларнинг энг қудратли кучи бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади.

Исроил Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари **М. Вильнер** ўз нутқида қуйидагиларни таъкидлади: Ленин ҳаёт чоғида бўлгани каби ҳозирги кунда ҳам империалистлар ва уларнинг малайлари унинг партиясига ва ватанига қарши — КПСС ва СССРга қарши ўз ҳамларини давом эттирмоқдалар. Антисоветизм-антикоммунизмнинг асосий шиоридир. Антисоветизмга қарши изчиллик билан муросасиз кураш олиб борыш, Совет Иттифоқи билан бирдамлиқ пролетар интернационализминнинг асосий талабидир.

Биз, Исроил коммунистлари, деб сўзини давом эттирди нотиқ, Совет Иттифоқининг изчил, ленинча ташқи сиёсатига, унинг Яқин Шарқдаги тинчликни сиёсий жиҳатдан бартараф қилиш, мамлакатимиздаги урушни, жаҳон урушига олиб борыши мумкин бўлган урушни тўхтатиш йўлида зўр бериб қилаётган ҳаракатларига юксак баҳо берамиз. Биз улуғ Ленин партиясининг партиямиз ва Исроилдаги барча тинчликсевар кучларнинг араб территорияларини оккупация қилишга қарши олиб бораётган кураши билан бирдам эканлигига юксак баҳо берамиз.

М. Вильнер яна қуйидагиларни айтди: Исроил бошидан кечираётган уруш шароитларига қарамай, кўп активлар таъқиб этилаётганлигига қарамай, бизнинг партиямиз В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигини оммавий митинглар ва бошқа тантаналар билан нишонлади. Биз Америка империализми томонидан қўллаб-қувватланаётган Исроил ҳукуматининг агрессия, экспансиячилик сиёсатига қарши курашни кучайтиришга қатъий қарор берганмиз.

Венесуэла Коммунистик партиясининг Бош секретари **Х. Фарнага** сўз берилади. У Венесуэла Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Венесуэланинг барча коммунистлари номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини, унинг ленинча Марказий Комитетини ва бутун совет халқини табриклади. Шу тарихий кунда, деди Х. Фарна, Венесуэла ишчилар синфи, деҳқонлари, студентлари, халқининг тараққипарвар қайфиятдаги барча табақалари совет кишилари билан биргаликда Ленин хотирасини ҳурматлаб эсга олмоқдалар. Бунинг боиси шуки, СССРда Ленин ғояларининг рўёбга чиқаилиши барча меҳнаткашларнинг бахтли ҳаёт кечиришини таъминлайдиган жамиятни ташкил этиш намунасидир.

Ўз проблемаларимизни ҳал этишга эришмоқ учун, деди нотиқ, Ленин йўлидан бориш керак. Кудратли социалистик лагерь, Халқаро Коммунистик ҳаракат ва миллий озодлик ҳаракати мавжуд бўлган ҳозирги пайтда шундай қилиш айниқса эришилдир. Совет Иттифоқи ишчилари, инженерлари, техниклари ва олимларининг ҳар бир ғалабаси озодлик учун, инсон ҳуқуқлари учун, демократия ва социализм учун кураш олиб бораётган барча кишиларга бевосита маъноавий ёрдамдир.

Ангола Халқ озодлик ҳаракати ташкилотининг раиси **А. Нето** бундай деди: Бизнинг курашимиз Ленин ҳаққоний ғоялари ғалабасига қўшилган ҳиссадир. Ленин ғоялари ўз озодлиги учун курашаётган барча халқлар каби бизнинг халқимиз учун ҳам йўлчи юлдуз бўлиб хизмат қилади.

Ангола ватанпарварлари Португалия мустамлакачиларига тобора қаттиқ зарба бермоқдалар. Бизнинг курашимиз ўз оқибатлари ва мақсадлари эътибори билан ватанимизнинг миллий чегаралари билан чекланиб қолмайди. Бу кураш табиийки, африка халқларининг муштарак кураши билан боғланган. Ана шу кураш қуролли ҳаракатдан тортиб иқтисодий чораларгача хилма-хил тус олмоқда.

А. Нето тантанали мажлисда қатнашиш имконияти берилганлиги учун ташаккур айтди ва Ангола жангчилари номидан жаҳондаги биринчи социалистик давлат асосчисига нисбатан самимий иззат-ҳурмат туйғуларини изҳор қилди.

Жанубий Африка Коммунистик партиясининг раиси **Д. Б. Маркс** қуйидагиларни айтди: Биз Ленин рафарли ғоялари байроғи остида олға бораётган совет халқи эришган жуда катта муваффақиятлар билан қувонмоқдамиз.

Африка халқлари ва асоратга солинган бошқа халқлар, деб сўзини давом эттирди нотиқ, империализм, мустамлакачилик ва ирқчиликнинг энг ашаддий душмани бўлган Лениндан ғолт миннатдордирлар. Ленин ғоялари мамлакатимизда тобора кенг ёйилмоқда. Бу эса Коммунистик партиямизнинг миллий озодлик учун курашда революцион авангард бўлиб қолишига ёрдам беради.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси — Ленин партияси, деди сўзининг охирида Д. Б. Маркс, марксизм-ленинизм байроғини баланд кўтариб бормоқда. Совет Иттифоқи ва социалистик мамлакатлар империалистик агрессияга қарши, социал тараққиёт учун, одамнинг одам томонидан эксплуатация қилинишини тугатиш учун, миллий мустақиллик учун, бутун дунёда социализм ва тинчлик учун кураш қалъасидир.

Жаҳон Касаба союзлари федерациясининг бош секретари **П. Жансус** ўз нутқида бундай деди. Ленин Халқаро ишчилар синфига бебаҳо мерос қолдирди. Ҳозирги жаҳон ва ундаги буюк ўзгаришлар ҳамда революцион ҳаракатнинг мавж уриб юксалаётганлиги ишчилар ҳаракати Лениннинг ана шу меросидан самарали фойдалана олганлигини исбот қилади. Ленин марксизм таълимотини, янада ривожлантириш, ўз асарларида ва ўз фаолиятида доим синфий кураш назариясига таянди. Ҳозирги кунда ҳам бу назария актуал аҳамиятга эгадир.

Ленин, деб сўзини давом эттирди нотиқ, пролетар интернационализми ва бирдамлиги учун астойдил курашиб келди. У оммо билан маҳкам алоқа боғлаш зарур эканлигини ҳамиша таъкидлаб келди, ишчилар орасида ишаш, оммानинг қайфиятларини, оммानинг ҳақиқий ниятларини ҳар доим тўғри белгилай олишга чақирди.

Бутун жаҳон меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган кунининг юз йиллигини нишонлаб, унга самимий иззат-ҳурматларини изҳор қилаётганликлари Ленин васиятларини ғолт актуал эканлигини исбот қилади. Жаҳон Касаба союзлари федерацияси шу байрам кунида барча совет меҳнаткашларига, бутун совет халқига қизғин салом йўллайди. Совет халқи Ленин эзлон қилган ва заминини тайёрлаб берган бахтли жамиятни Ленин ғояларига амал қилиб, муваффақиятли суратда барпо этмоқда.

Тантанали мажлис қатнашчилари ўринларидан туриб, қардош партиялар вакилларини ғулдурос қарсаклар билан табрикладилар. Уларнинг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва бир неча бор ғулдурос қарсаклар билан бўлиниб турди.

Совет жангчилари тантанали мажлис қатнашчиларини табриклаш учун келишди. Қўшинларнинг барча турлари вакилларини ўз ичига олган СССР Қуролли Кучлари делегацияси музика садолари остида қисм ва қўшилмаларнинг шуҳрат билан қопланган жанговар байроқларини сарой залига олиб кирди. Мажлис аҳли солдат ва сержантларни, офицер ва генералларни — мотоўқчилар, учувчилар, ракетачиларни, танкчилар, денгизчилар, тўпчиларни, Суворов билим юртларида тарбияланаётган ёшларни ғулдурос қарсаклар билан қутиб олди.

Стратегик аҳамиятга эга бўлган Ракета қўшинлари қўшилмасининг командири, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, генерал-майор **В. М. Вишенков** Совет Армияси ва Ҳарбий денгиз флотининг барча жангчилари номидан тантанали мажлисни самимий табриклади. СССР Қуролли кучларини Ленин, жонажон Коммунистик партия, меҳнаткаш халқ таққил этганлиги, деди у, ғоят қувончли бир ҳолдир. Совет Армиясининг бутун тарихи ишчилар ва деҳқонларнинг Ленин ғоялари, социализм улуғ иши тантанаси учун олиб борган кураши билан чамбарчас боғланган. Қизил полклар Ленин байроғи остида советлар ҳокимияти учун қаҳрамонона жанг қилдилар ва интервенциячиларни ҳамда Оқ гвардиячиларни тор-мор келтирдилар. Совет халқи ва унинг армияси Улуғ Ватан уруши йилларида Ленин байроғи остида мислсиз жасорат кўрсатиб, немис-фашист босқинчиларини яксон қилдилар.

Совет жангчилари, деди генерал, ҳозирги кунда ҳам Ленин номини дилга жо қилиб, жонажон ватанимизни сергаклик билан қўриқламоқдалар. Совет Армияси ва Ҳарбий денгиз Флоти ҳар қандай агрессорга қақшатгич зарба беришга қодир бўлган қудратли ва енгилмас кучдир. Ўртоқ Л. И. Брежнев ўз докладида партиямиз совет давлатининг мудофаа қудратини мустаҳкамлаш тўғрисида бундан буён ҳам ленинча қамҳўрлик қилади, деб айтдики, бу гаплар армия ва флот жангчиларини илҳомлантиради.

* * *

Тантанали мажлис охирида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг раиси **А. Н. Косигин** нутқ сўзлади.

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Муҳтарам чет эллик меҳмонлар!

Доҳий, мутафаккир ва улуғ революционер, барча мамлакатлар ишчилар синфи ва меҳнаткашларининг йўлбошчиси Владимир Ильич Ленин туғилган кунининг юз йиллигига бағишланган тантанали мажлисимиз ўз ишини тамомламоқда.

В. И. Ленин юз йиллик юбилейининг байрам қилиниши Ленин иши тантанасининг, унинг ғоялари, унинг васиятлари бениҳоя ҳаётий кучга эга эканлигининг улуғвор намойишига айланиб кетди.

Партиямиз билан халқимизнинг бузилмас бирлиги, совет кишиларининг ўз устози ва йўлбошчисига чексиз меҳр-муҳаббати, Ленин ғоялари ва ишига садоқати умумхалқ шавқ-завқи вазиятида, улуғ байрам кунларида алоҳида куч билан намоён бўлди.

Планетамиз ҳамма қитъаларидаги меҳнат аҳли қайси миллатга ва ирққа мансуб эканлигидан қатъий назар ўзларининг порлоқ келажак йўлидаги курашларида Ленин фикрларига ва ишларига мурожаат қилмоқдалар. Бу эса, Ленин ғояларининг жаҳон ижтимоий тараққиётнинг боришига жуда катта таъсир ўтказаётганлигидан далирак берувчи ёрқин далиллардан биридир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев докладида Ленин таълимотининг ана шу буюк ўзгартирувчилик кучининг манбалари таърифлаб берилди, совет халқи, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати Ленин байроғи остида эришган жаҳоншумул-тарихий ғалабаларга баҳо берилди, социализм, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун курашнинг ҳозирги босқичдаги энг муҳим вазифалари таъкидлаб ўтилди.

Биз шу залда мамлакатимиз меҳнаткашлари — қаҳрамон ишчилар синфи, шонли колхозчи деҳқонлар, зиёлилар, Ватанимиз Қуролли кучларининг вакиллари, Ленин гвардиясининг ветеранлари ва коммунизм ёш бинокорлари вакилларининг нутқларини зўр эътибор билан тингладик. Бу нутқлар совет кишилари турли авлодларининг ленинизмга садоқати тўғрисидаги таъсирли қасамёди бўлди. Улар Советлар мамлакатининг жаҳоншумул-тарихий ғалабалари тўғрисида, Ленин васиятларининг бажарилаётганлиги тўғрисида, мамлакатимизни Ленин кўрсатиб берган йўлдан комил ишонч билан бошлаб бораётган Коммунистик партия раҳбарлигида совет халқи эришган улкан ғалабалар ҳақида фахрланиб гапирдилар.

Ленин юбилейи туфайли халқнинг ғайрат-шижоати жўш уриб кетди, янги-янги меҳнат зафарларига эришилди. Тантанали мажлисимиз номига келиб турган сон-саноқсиз табрикномаларда ишчилар, колхозчилар, олимлар, совет меҳнатчиларининг ҳамма отрядлари юбилей шарафига ўтказилган социалистик мусобақада ўзлари эришган ютуқлар тўғрисида рапорт бермоқдалар.

Меҳнаткашлар коллективлари, барча совет кишиларининг фидокорона меҳнати учун уларга чуқур миннатдорчилик билдиришга ва янгидан-янги катта муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз, ўртоқлар.

Социалистик мамлакатлар Коммунистик партияларининг вакиллари, монополистик капитал зулмига қарши кураш байроғини кўтариб бораётган коммунистик партияларнинг вакиллари сўзлаган жўшқин нутқларда, Осиё, Африка ва Латин Америкасидаги миллий озодлик ҳаракати атоқли арбобларининг нутқларида Ленин таълимотининг улуғ бунёдкорлик роли тўғрисидаги фикр, Ленин ғояларининг ҳамма халқлар ўз озодлиги, мустақиллиги, ижтимоий тараққиёти учун олиб бораётган курашга самарали таъсир ўтказаётганлиги ҳақидаги фикр зўр куч билан таъкидлаб ўтилди.

Азиз дўстларимизнинг ижиш сўзлари учун ҳамда партиямиз билан халқимизга янгидан-янги муваффақиятлар тилаб билдирган дўстона истаклари учун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети, РСФСР Олий Совети номидан, Совет ҳукумати ва бутун халқимиз номидан чуқур миннатдорчилик изҳор этишга ижозат бергайсиз.

Биз В. И. Ленин туғилган кунининг юз йиллиги муносабати билан ўз табриклари ва қутловларини йўллаган ҳамма ташкилотларга ва айрим кишиларга ҳам чуқур миннатдорчилик билдирамиз.

Ҳозирги даврда — эксплуатацияга асосланган тузум йўқотилаётган даврда, барча меҳнаткашлар манфаатларини кўзловчи янги дунё қурилаётган даврда жамики инсоний тараққиёт Ленин номи билан, унинг таълимоти билан чамбарчас боғлиқ эканлигга тантанали мажлисимиздаги ҳамма нутқларда айтиб ўтилган энг диққатга сазовор фикр бўлди.

Илмий тафаккур ва революцион ҳаракат доҳиси бўлган Ленин ҳозирги замон жамиятидаги ғоят чуқур социал ўзгаришлар истиқболини очиб берди, маслик, қатъият ва революцион ижодкорликнинг беқиёс намунаси бўлди.

Асримиздаги ҳамма тарихий, зафарлар — Октябрь революцияси ва СССРда социализм қурилганлиги, жаҳон социалистик системасининг вужудга келганлиги, мустамлакачилик тугатилиб, маслум миллатлар озодликка чиққанлиги Ленин номи билан, унинг ўлмас таълимоти билан боғлангандир.

Ленин — инсониятнинг жабрзулмдан озод бўлиш байроғидир, янги дунё қуриш байроғидир, меҳнаткашлар интернационал қардошлиги байроғидир.

Ленин, ленинизм ҳаётнинг ҳамма соҳаларида жамиятнинг чинакам тараққиётига йўл очиб берди.

Лениннинг музаффар таълимоти ижтимоий тараққиёт учун, коммунистик идеаллар учун курашувчи янги инсонни вояга етказувчи улуғ кучдир. В. И. Ленин меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифасини ўртага қўйганида ёшларни тарбиялашга алоҳида эътибор берган эди. Совет ёшларининг авангарди бўлган Ленин комсомолининг вужудга келиши Ленин номи билан бевосита боғлангандир. «...Муаян маънода айтиш мумкинки Коммунистик жамият барпо этишнинг чинакам вазифасини ёшлар ҳал қилиши керак бўлади», — деган эди у.

Ленинизм — ривожланиб борувчи, бадиий барҳаёт, ижодий таълимотдир. Бу таълимот бизни ижтимоий ҳаётнинг энг мураккаб ҳодисалари ва жараёнларини билишнинг илмий методологияси билан қуроллантиради. Ленин таълимоти келажакни кўзлаб, доимо олга чорлаб, халқларни тарихий истиқбол билан қуроллантирадики, бунда ҳам Ленин таълимотининг ҳаётбахш кучи намоён бўлади. Бутун ҳаётимиз, ҳозирги кунимиз ва келажагимиз Ленин ғояларининг нури билан чароғон бўлиб турибди. Шу боисдан ҳам Ленин сиймоси ва унинг ғоялари барҳаётдир. Улар асрлар бўйи яшайверади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Совет давлати, совет халқи улуғ Ленин васиятларини муносиб равишда бажо келтирмоқ учун ҳамма ишни қиладилар. Ленинчи бўлиш, Ленин руҳида ҳаракат қилиш — улуғ шарафгина бўлиб қолмай, улуғ бурч ҳамдир, бутун сиёсий практикада Ленин васиятларига амал қилиш, Ленин ишлаб чиққан принципларга муносиб равишда ҳаракат қилиш бурчи ҳамдир.

Ленин руҳида ҳаракат қилиш — ҳаёт ўртага қўйган вазифаларни ижодий ҳал қилиш демакдир, коммунизм қуриш учун курашдаги куч-ғайратларни кўпайтириш, социалистик система афзалликларидан, фан-техника революцияси мевалари ва ютуқларидан ишлаб чиқариш самарадорлигини ҳар томонлама ошириш учун, халқнинг турмуш даражасини муттасил кўтариш учун, янги инсонни тарбиялаб вояга етказиш учун максимал равишда фойдаланиш демакдир.

Ленин руҳида ҳаракат қилиш — жаҳон империализмига қарши курашда ҳозирги замоннинг ҳамма революцион ва озодлик кучлари бирлиги ва жипслигини, аввало, жаҳон революцион жараёнининг бош отряди бўлган социалистик мамлакатлар жипслигини мустаҳкамлаш демакдир.

Ленин руҳида ҳаракат қилиш — халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати бирлигини марксизм-ленинизм ҳамда партиялар ва халқлар ўртасида интернационализм туйғусини мустаҳкамлаш учун барча имкониятлардан фойдаланиш демакдир.

Ленин руҳида ҳаракат қилиш — тинчлик учун қатъият ва изчиллик билан курашиш демакдир, тинчлик посбонлигида сергак туриш, империалистик агрессияга қарши халқларга ёрдам бериш, халқларнинг социал тараққиёти ва миллий мустақиллиги ишини қаттиқ туриб ҳимоя қилиш демакдир.

Улуғ ғоялар улуғ куч-ғайратни ҳам юзага келтиради. Марксизм-ленинизм билан жамиятни қайта қуриш улуғ ғоялари, коммунизм идеаллари билан қуроллантирди, кенг халқ оммасининг улуғ ғайрат-шижоати ва ижодкорлигини уйғотди.

Яшасин марксизм-ленинизм!

Владимир Ильич Лениннинг номи ва иши асрлар бўйи яшайверсин!

(Ўртоқ А. Н. Косигин нутқи бир неча марта қизғин қарсаклар билан бўлиниб турди).

Владимир Ильич Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига бағишланган қўшма тантанали мажлис ёпиқ деб эълон қилинади.

Съездлар саройи залида «Интернационал» садолари янграйди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, унинг Марказий Комитети шарафига, қаҳрамон совет халқи шарафига табрик сўзлари жаранглайди. ТАСС.

✦ ✦ ✦

МОСКВА, ҚИЗИЛ МАЙДОН. В. И. Ленин Улуғ Октябрь социалистик революциясининг икки йиллигига бағишланган байрам намойишида (КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти архивидан).

(ТАСС фотохроникаси).

✦ ✦ ✦

МОСКВА, 1919 ЙИЛ. В. И. Ленин Коминтернинг биринчи конгресси президиумида (чапдан пастдаги сурат).

✦ ✦ ✦

МАНГУ БАРҲАЁТ

Уйимнинг тўрида Ленин сиймоси,
Унга муҳаббатим, ҳам садоқатим.
У башар умрининг буюк даҳоси,
То жаҳон борича бахт саодатим.

Боқаман меҳрим жўш урган бир дарё,
Нур бўлиб қалбимга оқар нигоҳи.
Офтоб юзларидан ёғилиб зиё, —
Оламни мунаввар айлаган доҳий.

Томларин варақлаб, ҳушҳол ўқийман,
Денгиздай чуқур-у, чексиз тафаккур.
Содиқ фарзандиман, мадҳин тўқийман,
Халқлар бобосига жондан ташаккур.

Қуллик занжирларин парчалаб узди,
Кескир олмос бўлиб, унинг ғояси.
Зулмат дунёсини ағдарди, бузди,
Эрк берди элларга, йўқ ниҳояси.

Миллионлар орзуси ёзди кенг қанот,
Куррада ҳайқирди Лениннинг бонги.
Шафақранг байроқлар қадаб коинот,
Нурафшон тонг отди — озодлик тонги.

Дилларга жо қилиб азиз номини,
Оловли йилларда қучолдик зафар,
Мажақлаб ёвларнинг истеҳкомини,
Шарафга буркандик ғолиб, музаффар.

Ленин азми билан диёрда баҳор,
Ленин азми билан очди у жамол.
Ленин азми билан толе бўлди ёр,
Қудратли Ватаним тонди баркамол.

Ҳар хона чароғон, ҳар хона обод,
Лениннинг шарафи достон тилларда.
Миллионлар сафида мангу барҳаёт,
Яшайди юраклар тўри — дилларда.

Лениннинг байроғи тушмайди қўлдан,
Лениндан миннатдор замину-замон.
Улуғ партиямиз доҳий йўлидан,
Куррани бошлайди истиқбол томон.

Уйимнинг тўрида Ленин сиймоси,
Тонг билан зиёрат этмоқ одатим.
У башар умрининг буюк даҳоси,
То жаҳон борича бахт-саодатим.

Усмон ЖОНГИТОВ.

ЧАРОҒОН ЎЛКА

Электр энергиясини «Ильич нури», порлаб турган электр лампаларни «Ильич чироғи», деб атайди халқимиз. Бу сўзларни қандайдир ғурурланиш, фахрланиш билан тилга олади, ҳар бир совет киши.

Бунинг сабаби ҳаммага аён: мамлакатимиз энергетика саноатининг том маъноси билан вужудга келиши, эндиликда мисли кўрилмаган, ақл бовар қилмайдиган чўққиларга кўтарилиши улуғ доҳийнинг табаррук номи билан боғланган дир. Владимир Ильич Ленин экономика бу тармоғининг порлоқ истиқболини, тенгги йўқ куч-қудратини, ажойиб яратувчилик фазилатларини, ўтмишдан мерос бўлиб қолган қашшоқ, аламсита мамлакатимизнинг чароғон, фаровон ўлкага айланишида, социалистик мамлакатнинг барпо этилишида ҳал қилувчи роль ўйнашини олдиндан билган ва уни ривожлантириш режасини тузиб берган эди.

Улуғ доҳий мамлакатимизда социалистик қурилиш планини ишлаб чиқар экан, мамлакатни тўла электрлаштириш ва шу асосда йирик индустрияни вужудга келтириш мумкинлигини алоҳида таъкидлаган эди. Бутун дунёга машҳур бўлган ленинча ГОЭЛРО плани инқилоб тарихида хўжаликнинг барча тармоқларини электрлаштириш негизида тараққий эттириш, электрлаштиришнинг мукаммал режаларини амалга ошириш назарда тутилган биринчи план эди. В. И. Ленин бу планни маъқуллаган Советларнинг VIII Бутунроссия съезди делегатларига мурожаат қилиб, унинг ниҳоятда аҳамиятли эканлигини, уни амалга ошириш учун қатъийлик, сабот-матонат билан кураш олиб бориш зарурлигини алоҳида таъкидлади ва бу планни партия фаолиятининг иккинчи программаси деб атади.

ГОЭЛРО планини амалга ошириш учун умумхалқ кураши қизигандан қизиб кетди. Беноён мамлакатимизнинг барча бурчакларида, айниқса, унинг қолоқ чекка ўлкаларида ўша вақт фан ва техникасининг энг сўнгги ютуқлари асосида янги-янги нурхоналар бунёд этила бошлади.

1923 йилда Бўзсув гидроэлектростанциясини қуришга киришилди. Коммунистик партия ва Совет ҳукумати бу нурхона қурилишини жадаллаштириш учун зарур бўлган барча моддий ва маънавий ёрдамни кўрсатиб турдилар. Ўша вақтда мамлакатда иқтисодий аҳволнинг жуда оғир, маблағ ва техника ресурслари кам бўлишига қарамай Меҳнат ва Мудофаа Совети 1927 йил 20 февралда электр станцияси қурилишига 350 минг сўм пул ажратиш ҳақида қарор чиқарди.

1926 йилнинг 1 май куни республикамиз энергетикаси тарихига зарҳал ҳарфлар билан битилган. ГОЭЛРО плани асосида Ўзбекистонда қурилган Бўзсув электр станцияси дастлабки киловатт-соат электр қувватини худди шу куни ишлаб чиқарган. Энергетикамизнинг бу тўнғич станциясининг ураги 45 йилдан бери тўхтовсиз уриб турипти. Шу ўтган даврнинг ичида у икки миллиард киловатт-соатдан ортиқроқ токни халқ хўжалиги эҳтиёжларига етказиб берди. Ҳозирги энергетика саноати нуқтаи назаридан қараганимизда жуда кичик бўлган бу ГОЭЛРО фарзанди ёнига янги станциялар қўшила борди.

Энергетикамизнинг юксалиш суръатлари миели кўрилмаган даражада шундай тез бўлдики, қўхна тарих буни билмаган эди. Нигирманчи йиллардаёқ бир қанча янги нурхоналар пайдо бўлди. Шуни айтиш керакки, агар 1913 йилда олтита энергетика корхонаси мавжуд бўлган бўлса, 1927 йилда ишлаётган нурхоналар 16 тага етди. Тунини шаъм билан, жинчироқ билан ёритган ўзбеклар хоналарига ҳам Ильич нури остона хатлаб кира бошлади. Унинг ажойиб фазилатларини амалда кўрган халқимиз нурга меҳр қўйди.

1933 йилнинг 2 майида Қодирё нурхонаси ишга тушди. Унда ҳосил қилинган ток Чирчиқ ва Тошкент шаҳарларидаги саноат корхоналари, қурилишлар, хонадонлар учун етказиб берила бошланди. Улуғ Ватан урушигача Чирчиқ-Бўзсув дарёларига қурилган гидроэлектростанциялар тизмасининг қуввати 1941 йилга келиб 124 минг киловаттдан ошиб кетди. Бу дарёлар бўйида янги нурхоналарни бунёд этиш ишлари ҳамон давом этмоқда.

Немис фашистларига қарши ҳаётмамот жанги бораётган оғир йилларда Сирдарёнинг гидроэнергетика ресурсларидан фойдаланишга кўл урилди: Фарҳод ГЭСи қад кўтара бошлади. 126 минг киловатт қувватли бу нурхона ишга тушгач, республикамиз халқ хўжалигининг энергияга нисбатан эҳтиёжини тўларок қондириш имкони туғилди. Ҳали вақтда Мирзачўл ва Далварзин чўлларида 500 минг гектар унумли ерларни суғориш мумкин бўлди.

Улуғ Ватан урушидан кейинги йиллар улкан нурхоналар қурилабошланганлиги билан характерланади. Акгрен кўмири билан ишловчи Ўрта Осиёда энг йирик давлат район электр станцияси қад кўтарди. Газ конлари очилгач, шу арзон ёқилғи билан ишлайдиган Тошкент ГРЭСи қурилиши бошланди. У тўла ишга тушиш арафасида турибди. Навоий ва Тахиатош давлат район электрстанциялари қурилиши эса охирига яқинлашмоқда. Саноатимиз бу етакчи тармоғининг истиқболлари янада порлоқдир. Бундан буён ҳам улкан нурхоналар қуриш ишлари кенг кўламда давом эттирилади.

Ҳозирги вақтда республикамиз, шу жумладан областимиз энергетика саноатининг йирик марказларидан бири бўлиб қолдики, бу билан ҳар биримиз ҳақли равишда фахрланамиз. Чунки бундан ярим асрдан сал кўпроқ вақт илгари 1913 йилда ҳозирги республикамиз территориясидаги барча электр станциялари қуввати 3 минг киловаттга етар-етмас эди, бир йилда эса бор-йўғи 3,3 миллион киловатт-соат электр қуввати ишлаб чиқарилганди. Ўзбекистон эндиликда ёппасига электрлашган ўлкага айланди. Ўтган йилда республикамизда салкам 16 миллиард, областимизда эса 10 миллиард киловатт соатдан кўпроқ нур ҳосил қилинди.

Бугунги Ўзбекистон электр энергияни Поччстонлагига нисбатан 6 баравар, Туркиядагидан 3 баравар кўп ҳосил қилмоқда. Республикамиз аҳоли жон бошига нур ишлаб чиқаришда Испания, Португалия, Греция, Аргентина сингари капиталистик мамлакатларни аллақачонлар орқада қолдириб кетган.

Ильич ёққан чироқ улкан машъалага айланди. Бу машъала эндиликда бутун мамлакатимизни чароғон этмоқда. Улуғ доҳий, агар Россия электр станциялари ва қудратли техника ускуналарининг кенг тармоғи билан копланса, бизнинг коммунистик хўжалик қурилишимиз бўлажак социалистик Европа ва Осиё учун намуна бўлиб колади, деб ёзган эди. Владимир Ильич Лениннинг бу орзуси рўёбга чиқди. Унинг бир асрлик тўйини зўр тантана билан нишонлаётган, меҳнатда улкан зафарлар билан кутиб олаётган серқуёш Ўзбекистон Шарқда социализмнинг машъали бўлиб қолди.

М. МИРҲАМИДОВ.

БЕШЙИЛЛИК ОДИМЛАРИ

1970 ЙИЛНИНГ I КВАРТАЛИДА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР САНОАТИДА ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШИ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СТАТИСТИКА БОШҚАРМАЛАРИНИНГ АХБОРОТИ

Тошкент область ва Тошкент шаҳар меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган кунининг юз йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб, саноат ишлаб чиқаришида катта ютуқларни қўлга киритдилар.

1970 йилнинг биринчи кварталида саноат маҳсулотини реализация қилиш плани 103,4 процент бажарилди. Пландагидан ташқари ўнларча миллион сўмлик турли-туман маҳсулотлар реализация қилинди.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг биринчи кварталидагига нисбатан 13 процент ортди.

Саноатнинг айрим тармоқлари бўйича маҳсулот ишлаб чиқариш анча кўпайди, жумладан қора ва рангли металлургия 22 процент, химия саноати 12 процент, машинасозлик ва металл ишлаш 12 процент, ўрмон, қоғоз ва ёғоч ишлаш саноати 18 процент, бинокорлик материаллари саноати 56 процент, енгил саноат 8 процент, озиқ-овқат саноати 6 процент, маданий-маиший мақсадлар учун ишлатиладиган товарлар ва рўзғор буюмлари ишлаб чиқариш 17 процент кўпайди.

Айрим министрликлар бўйича маҳсулот реализацияси планнинг бажарилиши ва умумий ишлаб чиқариш ҳажмининг ортиш суръатлари қуйидагича бўлди:

	Квартал планнинг бажарилиш процента (процент ҳисобида)	1970 йилнинг 1 кварталда 1969 йилнинг 1 кварталига нисбатан
СССР Қора металлургия министрлиги	103	106
СССР Рангли металлургия министрлиги	102	125
«Узбекуголь» комбинати	109	112
Узбекистон ССР химия саноати бошқармаси	102	112
Узбекистон ССР Мебель ва ёғоч ишлаш саноати бошқармаси	112	122
Узбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	106	140
Узбекистон ССР Енгил саноат министрлиги	102	104
Узбекистон ССР пахта тозалаш саноати министрлиги	105	120
Узбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги	103	108
Узбекистон ССР Гўшт-сут саноати министрлиги	86	99,1
Узбекистон ССР галла маҳсулотлари ва аралаш ем саноати министрлиги	110	104
Узбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги	102	114

Шаҳарлар ва районлар бўйича маҳсулот реализацияси планининг бажарилиши ва ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатлари қуйидагича бўлди:

	Реализация бўйича 1 квартал планнинг бажарилиш процента	1970 йилнинг 1 кварталда 1969 йилнинг 1 кварталига нисбатан (процент ҳисобида)
Умуман область бўйича	103	113
Шаҳарлар:		
Тошкент	103	111
Олмалиқ	102	131
Ангрен	106	117
Бекобод	106	102
Чирчиқ	102	109
Янгийўл	105	113
Районлар:		
Оққўрғон	106	138
Бекобод	109	111
Бўстонлиқ	100,8	107
Бўка	105	114
Юқори Чирчиқ	111	124
Калинин	106	114
Оржоникидзе	105	109
Ўрта Чирчиқ	106	117
Янгийўл	105	118

Областдаги барча шаҳарлар ва районлар маҳсулот реализацияси ва саноат маҳсулотининг кўпчилик муҳим турларини ишлаб чиқариш бўйича квартал планини зиёдаси билан ado этдилар ҳамда саноат ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмини 1969 йилнинг 1 кварталига нисбатан анча кўпайтирдилар.

Кўмир казиб чиқариш, электр энергияси ҳосил қилиш, тракторлар, трактор прицеплари, пахта териш машиналари, кўрак чувиш агрегатлари, химия асбоб-ускуналари, бинокорлик гишти, цемент, дераза ойнаси, қоғоз, чарм пойафзал, ўсимлик мойи, мебель, консервалар, совун ва бошқа маҳсулот турлари ишлаб чиқариш бўйича 1970 йилнинг январь, март ойларига белгиланган план тўла ва ошириб ado этилди.

Область бўйича натурада саноат маҳсулотининг ишлаб чиқарилиши ва ўтган йилнинг 1 кварталидагига нисбатан кўпайиши қуйидагича бўлди:

	1970 йилнинг 1 кварталда ишлаб чиқарилган	1970 йилнинг 1 кварталда 1969 йилнинг 1 кварталига нисбатан (процент ҳисобида)
Электр энергияси (умумий фойдаланишдаги электр станциялари ва блок станцияларида ҳосил қилинган)—миллиард-киловатт-соат	2,8	104
Кўмир—минг тонна	950,9	112
Куч трансформаторлари—минг киловольт-ампер	698	139
Компрессорлар—дона	614	107
Брон кабели—минг километр	4	107
Трактор прицеплари—минг дона	9,5	112
Трактор сеялкалари—дона	1801	103
Кўрак чувиш агрегатлари—дона	617	112
Пахта териш машиналари (икки қаторлигига айлантириб ҳисобланган)—дона	2800	142
Кўприк электр кранлари, махсуслари ҳам шу ҳисобга киради—дона	223	120
Экскаваторлар—дона	251	123
Цемент—минг тонна	587,2	128
Ингма темир-бетон конструкциялари ва деталлари—минг кубометр	402,9	153
Бинокорлик гишти (ёрдамчи саноатда тайёрланган ҳисобга кирмайди)—миллион дона	170,2	116
Асбоцемент шифери—миллион шартли плита	26,6	115
Асбоцемент трубалари—шартли километр	517,9	138
Дераза ойнаси—минг квадрат метр	556	125
Қоғоз—минг тонна	5,8	111
Мебель—миллион сўм	6,1	123
Рўзғор холодильниклари—минг дона	14,4	118
Газ пляталари—минг дона	27,1	159
Пахта толаси—минг тонна	37,4	130
Каноп толаси—минг тонна	1,9	159
Ип газламалар—миллион квадрат метр	37,2	91
Ички трикотаж—минг дона	2050	117
Устки трикотаж—минг дона	1313	119
Чарм пойафзал—миллион жуфт	2,8	107
Гўшт (давлат хом ашё ресурсларидан)—минг тонна	5,8	90
Колбаса маҳсулотлари—минг тонна	4,4	106
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари сутга айлантириб ҳисобланганда (давлат хом ашё ресурсларидан)—минг тонна	18,2	96
Ўсимлик мойи (давлат хом ашё ресурсларидан)—минг тонна	9,1	99,6
Макарон маҳсулотлари—тонна	1772	131
Кондитер маҳсулотлари—минг тонна	12,9	107
Консервалар—миллион шартли банка	5,5	107
Совун (ёғ кислоталари 40 процентли бўлганига айлантириб ҳисоблаганда)—минг тонна	4,5	113

1970 йилнинг биринчи кварталида 1969 йилнинг биринчи кварталига нисбатан кўмир 100,1 минг тонна кўп қазиб чиқарилди, электр энергияси 120 миллион киловатт-соат, экскаваторлар 47 дона, кўприк кранлари 37 дона, трактор сеялкалари 54 дона, трактор культиваторлари 818 дона, трактор прицеплари 1029 дона, пахта териш машиналари (икки қаторлигига айлантириб ҳисобланганда)—825 дона, химия асбоб-ускуналари 701 минг сўмлик, қишлоқ хўжалик машиналари 300 минг сўмлик, бинокорлик гишти 24,1 миллион дона, цемент 129,1 минг тонна, ўнгма темир-бетон конструкциялари 140,3 минг кубометр, асбоцемент трубалари 241,9 шартли километр, дераза ойнаси 111 минг квадрат метр кўп ишлаб чиқарилди.

Шунингдек, халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш анча кўпайди, жумладан газ плиталари 10,1 минг дона, рўзғор холодильниклари 2,2 минг дона, мебель 1119,9 минг сўмлик, устки трикотаж 208 минг дона, ички трикотаж 300 минг дона, чарм пойафзал 163,6 минг жуфт, кондитер маҳсулотлари 874,5 тонна, консервалар 342 минг шартли банка кўп тайёрланди.

Саноат ишининг техник-иқтисодий кўрсаткичлари яхшиланди.

Саноат корхоналари меҳнат унумдорлигини ошириш ва жамғарма олиш планларини ортиқ билан бажардилар. Меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 11,5 процент ортди.

Саноат, умуман, планни тўла бажарган ҳолда айрим корхоналар ишлаб чиқариш ва жамғарма олиш планларини бажармадилар. Ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ошириш учун мавжуд бўлган резервлардан ҳали ҳам тўла фойдаланилмаяпти.

Шу йилнинг 1 кварталида область халқ хўжалигига анча кўп ихтиролар ва рационализаторлик таклифлари жорий қилинди, бу ўнларча минг сўмлик маблағни тежашга олиб келди.

Тошкент область ва шаҳар саноатининг ходимлари квартал планини муваффақиятли ado этиб, юбилей йили социалистик мажбуриятларининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшдилар.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.
ТОШКЕНТ ШАҲАР СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

ОҚҚЎРҒОН районидаги «Москва» колхози деҳқонлари барча майдонларда кўчатларни бир текис ундириб олдилар. Колхознинг Зулфон Жўлдибоев бошлиқ бригада деҳқонлари биринчи бўлиб инҳолларга ишлов беришни бошлаб юборишдилар. Улар бу йил ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 30 центнерга етказиш учун астойдил курашмоқдалар. Суратда: (чапда) бош агроном Ш. Кибаров ва бригада бошлиғи З. Жўлдибоев кўчатларни кўздан кечиришмоқда.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

ҒЎЗА ПАРВАРИШИ БОШЛАНДИ

ОҚҚЎРҒОН, (ўз мухбиримиздан). Райондаги «Ленинобод» йирик пахтакор хўжаликларидан бири. Колхоз пахтакорлари бу йил 1470 гектар ерга чигит экиб 3300 ўринга 3750 тонна ҳосил етиштириш учун бел боғлаганлар. Уларнинг ниятлари гектар бошига ҳосилдорликни бир неча центнерга оширишдан иборат. Улар бобо деҳқонларнинг «Эрта эксанг эрта оласан» деган сўзига амал қилиб иш қилдилар. Баҳорни қулай келишидан фойдаланиб чигит экишга эрта киришдилар. Ҳамма майдонларга бултургига нисбатан 20 кун олдин чигит экилди.

Бу йил ҳосилдорликни ошириш, ҳар гектар ерда кўроқ кўчат бўлишини таъминлаш, машина билан пахта теришни яхшилаш ниятида бир мунча янги тадбирлар амалга оширилди. Бултур колхозда 100 гектар ерга 90X20 схемасида кенг қаторлаб чигит экилган эди. Йилнинг охирида кенг қаторлаб чигит экилган ерларнинг ҳар гектаридан 29,5, 60X50 схемасида чигит экилган ерлардан 25 центнердан ҳосил олинди. Шунинг учун колхоз правлениеси қарори билан бу йил 300 гектар ерга кенг қаторлаб чигит экилди. Экиш вақтида ҳар бир уяга 3-4 донадан чигит ташлаш таъминланди.

Бундан ташқари 580 гектар майдонга 60X20 схемаси билан ҳар уяга 3-4 тадан чигит ташлаб экилди. Шундай йўл билан ҳар гектар ерда камида 90—100 минг кўлат бўлиши учун замин ҳозирланди.

Ҳозир деярли ҳамма майдонларда чигит бир текис ёпасига ернинг нами билан униб чиқди. Дастлабки гектарларда ғўза кўндалангига қирқилиб яшил квадратлар ҳосил қилинди.

60X20 ва 90X20 схемасида чигит экилган Пўлат Тошхўжаев, Толасбой Ғозотов, Фарид Фарҳуддинов бошлиқ бригадаларда ғўзанинг биринчи парвариши бошлаб юборилди. Бу бригадаларда ғўза узунасига культивация қилинмоқда.

— Бизнинг ниятимиз ғўза яганасини 5 майгача тамомлашдан иборат,— Ғўза яганасида 400 колхозчи қатнашишади! Бундан ташқари қишлоқ ҳоҳлисидан қўшимча кучлар сафарбар этилади,— деди колхоз раиси Карим Эгамбердиев.

—1470 гектар ердаги ғўзани қандай қилиб қиска муддатда яганд қилиш мумкин, —сўрадик раисдан.

— 880 гектар ернинг ҳар бир уясига 3-4 тадан чигит ташлаб экилди. Бу ерларда деярли ягана бўлмайди. Фақат 590 гектар ердаги ғўза кўндалангига қирқилиб ягана қилинади.

Бизнинг 130 кути пилламиз бор. Давлатга 6780 килограмм пилла сотишимиз керак. Ҳозир кўп хонадонларга пилла уруғи тарқатилди. Қурт боқиш авжи ғўза яганаси вақтига тўғри келади. Шуни назарда тутиб ғўза яганаси кечикмасин деб белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган селялкалар билан чигит экдик.

Бу йил колхоз пахтакорлари ғўзага бултургига нисбатан бир марта ошиқча ишлов бериш учун ҳаракат қилмоқдалар.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ВА ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

ИЛҒОР САБЗАВОТКОРЛАРГА БЕРИШ УЧУН КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР ТАЪСИС ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Область партия комитети ва область ижроия комитети сабзавот, картошка, полиз экинлари маҳсулоти тайёрлаш ва давлатга сотиш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажаришда юксак кўрсаткичларга эришган илғор районлар, совхозлар, колхозлар ва Тошкент шаҳридаги «Райпишчеторг»ларни рағбатлантириш юзасидан область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроқларини таъсис этиш ҳақида қарор қабул қилдилар.

Илғор районга бериш учун битта байроқ, илғор совхозга битта байроқ, илғор колхозга битта байроқ ва Тошкент шаҳридаги илғор «райпишчеторг»ларга бериш учун битта байроқ. Район хўжалик ва «райпишчеторг»ларнинг тайёрлаш ва давлатга маҳсулот сотиш планларининг барча турлари бўйича ва контрактация шартномасида белгиланган муддатларда бажарганларидагина кўчма Қизил байроқ берилади.

Кўчма Қизил байроқ шу йилнинг биринчи июнидан бошлаб ҳар ойда бир марта бериб борилади.

Кўчма Қизил байроқ область партия комитети қишлоқ хўжалиги, маъмурий савдо-молия бўлимлари таклифига кўра, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг савдо бошқармаси, область статистика бошқармаси, область совхозлари трестлари, область қишлоқ хўжалиги бошқармасининг тавсиясига асосан ойнинг 5-кунидан кечикмасдан ойга бир марта бериб борилади.

ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯСИ АЪЗОЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

СССР Олий Советининг миллатлар ва иттифоқ советига сайлов ўтказувчи пойтахт область округ сайлов комиссиялари аъзоларининг дастлабки йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда Тошкент область ижроия комитети ташкилий бўлимининг мудири ўртоқ С. Зокиров СССР Олий Советининг миллатлар ҳамда иттифоқ советига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссиялари аъзоларининг вазифалари ҳақида гапириб ўтди.

СССР Олий Советига ўтказилдиган сайловларга ҳар томонлама пухта, ташкилий ва ҳамжиҳатлик билан тайёргарлик кўрадиган даврбошланди. Шу сабабдан ҳам округ сайлов комиссиясининг аъзолари ўз планларини тузиб, ана шу план асосида бу янги кампанияга ташкилий жиҳатдан пухта ҳозирлик кўришлари, биринчи навбатда жойларда оммавий-сиёсий тарбиявий ишларни кучайтиришлари, сайловга доир ҳужжатларни ҳозирлаб кўйишлари, округ сайлов комиссияси биноларини аниқлаб олишлари лозим. Бу биноларни радио ва алоқа воситалари билан жиҳозлаш тадбирларини кўришлари керак. Шунингдек, сайловчиларнинг ариза ва таклифларини, мулоҳазаларини эшитиш, ҳал қилиш учун кунларни белгилаб кўйиш тавсия этилди.

Шундан кейин округ сайлов комиссияси аъзоларига сайловга доир брошюра, плакат ва ҳужжатлар тақсимланди.

Дунё ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

Ленин юбилейи шарафига

БРАТИСЛАВА, (ТАСС). Бу ерда В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига бағишланган тантанали мажлис бўлди. Мажлисда Словакия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Ленарт доклад қилди.

●

ЛОНДОН, (ТАСС). В. И. Ленининг барельефи тасвирланган бронзали тахта илгари инглиз социал демократларининг «Твентис сенчури пресс» босмохонаси жойлашган бинога қўйилган. Бу барельефни атоқли инглиз ҳайкалтароши Л. Брэдшоу ишлаган. В. И. Ленин шу босмохонада 1902—1903 йилларда «Искра» газетасини таҳрир этган эди. Ҳозирги вақтда бу ерда Карл Маркс номли кутубхона бор.

Англияда Ленин юбилейи байрамида қатнашиш учун келган КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Олий Советининг депутати Я. В. Пейве ёдгорлик лавҳаси устидаги қизил аврлонни очди.

Бу маросимда Буюк Британия Компартиясининг Бош секретари Жон Голлан ва Англия ҳукуматининг министри А. Гринвуд нутқ сўзладилар.

Инглиз меҳнаткашларининг талаби билан бу уй тарихий ёдгорлик деб эълон қилинди.

●

КИПР, 22 апрел. (ТАСС). Кипр оролида В. И. Ленин ёдгорлигини очиш маросими тантанали вазиятда ўтказилди. Италиянинг атоқли ҳайкалтароши, «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти лауреати Жакомо Манцу бу ҳайқални ишлаган.

Тантанали маросимда «Италия — СССР» жамиятининг бош секретари Ж. Адамоли, маҳаллий маъмурларнинг вакиллари, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси А. М. Румянцев бошчилигидаги КПСС делегацияси, жамоат вакиллари қатнашдилар.

●

ВАРШАВА, 22 апрель. (ТАСС). Бу ерда В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига бағишланган виставка очилди. Поляк рассомлари ва ҳайкалтарошларининг ишлари бу виставкага қўйилган.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДА ХАЛҚ ҚЎЗҒОЛОНЛАРИ

ХАНОЙ, 22 апрель. ТАСС. Вьетнам Информация агентлиги Озодлик агентлигига асосланиб хабар беради: Жанубий Вьетнамнинг Митхо, Бенче, Мокхоа ва Ратъз вилоят марказларида март ойининг охирлари ва апрель ойи бошларида халқ қўзғолонлари бўлиб ўтган. Митхода душманнинг бир қанча постлари қамал қилинди, дейилади ахборотда.

Бенче вилоятида халқ қуролли қўзғолони иштирокчилари 70 қишлоқни эгалладилар. Натижада душманнинг жуда кўп постлари қуршаб олинди, бир қанча қўғирчоқ ҳукумат отрядлари эса тарқатиб юборилди. Ратъз вилоятидаги қўзғолонларда 20 мингдан ортиқ киши қатнашди. Қўзғолончилар қўғирчоқ ҳукуматининг кўпгина агентларини жазоладилар. Дананг ва вилоят маркази Хойанга яқин «стратегик манзилгоҳлар» деб аталган жойларда ва қамоқ лагерларида минглаб кишилар 1 апрелга ўтар кечаси қўзғолон кўтардилар.

ГРЕЦИЯ. Америка ҳукумати «қора полковник»ларга кенг миқёсда ҳарбий ёрдам бериб келмоқда. Грек ҳунтаси НАТО томонидан етказиб берилаётган ракеталар ёрдамида ҳарбий тайёргарлик кўрмоқда. Суратда: америка мутахассислари грециялик ҳарбийларни ракетани бошқаришга ўргатмоқдалар.

Сурат: Америкада чиқадиган «Тайм» журналидан олинган.

ТАСС фотохроникаси.

СССР ПАВИЛЬОНИДА ТАНТАНАЛИ МАРОСИМ

ОСАКА, 22 апрель. ТАСС. Бугун «ЭКСПО-70» жаҳон виставкасидаги СССР павильонида В. И. Ленин туғилган кунининг юз йиллигига бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди.

Рус ва япон тилларида «В. И. Ленин. 1870—1970» деб ёзилган катта транспарант билан безатилган павильон дарвозаси олдига эрталаб япон жамоатчилигининг жуда кўп намояндалари, виставканинг минг-минглаб томошабинлари тўпланишди.

СССР давлат байроғи ва иттифоқдош республикалар байроқлари тантанали вазиятда олиб чиқилди. «ЭКСПО-70» виставкасида СССР секциясининг бош комиссари Б. А. Борисов меҳмонларни табриклаб қисқача нутқ сўзлагандан кейин ҳамманн павильоннинг Ленин залига таклиф этди. Маросим иштирокчилари В. И. Ленининг шу ерда қўйилган катта портрети остига гулдасталар қўйдилар.

Тантанали маросим тамом бўлди ва виставканинг ўн минглаб томошабинлари совет павильонига қараб йўл олдилар. Бугун улар оташин революционер, ғоят буюк инсоншаварвар В. И. Ленининг ҳаёти ҳамда фаолияти ҳақидаги экспозициялар қўйилган Ленин залларини айниқса мароқ билан томоша қилдилар.

АГРЕССОРЛАРГА ЗАРБА

ҚОҲИРА. ТАСС. Мен агентлигининг хабар беришича, Бирлашган Араб Республикаси қуролли кучлар вакили қуйидагиларни айтди: Миср артиллерияси 21 апрель кечқурун исроилликларнинг Сувайш канали жанубий секторида 30 километрлик масофадаги участкада ўз позицияларини мустаҳкамлаб олишга қаратилган уринишларини барбод этди.

Тўпга тутиш натижасида, деб таъкидлади вакил, душманнинг бир қанча танки ишдан чиқилди. Исроилнинг артиллерия позициялари, кузатиш постлари ва «Ер-Ер» классидаги ракета позициялари ер билан яксон қилинди. Исроилликларнинг бир қанча автомашинаси ва бронетранспортёрлари ҳам ишдан чиқарилди.

Ғафур Ғулом Ленин мукофоти лауреати

ОТАХОН ШОИР

Ғафур Ғулом шеърни оловга, қуёшга ўхшатишни севар эди. У шоир ва шеър тўғрисида баҳс юритар экан, «қўшнисининг юкини енгил қилган, йирок-йироқлардаги нотаниш заминдошига оташ бўлиб юрак тафтини етказа оладиган, гўдаклар қаршисида оламни дастурхондай ёйиб, мўйсафидлар қўзига йиғитлик нурини қайтабахш этолган ижодкорни шоир дейиб... Шеърият кўнгил эрмаги эмас. У учувчига қанотдей, йўлчига ҳамроҳдай, уй бекасига игнадай зарур нарса», деганди.

Бу гапда чуқур ҳақиқат бор. Ижодкор бир машъалдай гап. Машъал бутун ҳароратини, ёруғлигини — борлиғини атрофга беради, мунаввар этади. Шоир қалб оташини ўз асарларига, булар орқали одамлар юрагига кўчиради. У ўзининг мана шу асарлари билан абадий тирик қолади. Ижодкор учун ўлим йўқ. Ғафур Ғуломнинг ўз ибораси билан айтганда, жисмоний ўлим «бу — порлоқ бир умрни якунлашгина, шу нуқтада сўнмас яшайиш бошланур». Шоир «Марсия эмас» номли шеърида ифодалаган бу фикрни Йўлдош Охунбобоев хотирасига бағишлаб, ёзган «Алвидо» шеърида ҳам давом эттиради. Яна бир шеърида эса ғурур билан «келажак наслининг манглайин ўпиб умрим ўлмас бўлиб қилади давом», деб ёзганди.

Ғафур Ғулом ниҳоятда сермазмун ва ибратли умр кечирди. У «умрдан ўтажак ҳар лаҳза учун қудратли қўл билан қайкал қўйилик» деган панд-насиҳатини айтишдан чарчамас эди ва ўзи ҳам шоҳ асарлари билан «умрини безади», ўзига абадий «қайкал қўйди».

Шу улуғ кунларнинг гражданиман,
Ақл ва балоғат жонга пайваста,
Қариб-чуриб ўлгач, саодат билан
Қаламим қабримнинг тўғига даста.

Ғафур Ғулом шеърларига абадий куч, сўнмас ҳарорат ва доимий шуҳрат бахш этган нарса уларда кечаги кунинг ёки бугуннинггина эмас, балки эртанинг, келажак руҳининг ҳам чуқур ифодаланишидир. У ҳаётга, воқеликка ёндашганда эртанги кун ўлчовини, келажак авлод талабини доим диққат марказида тутарди. Ғафур Ғулом бир-мақоласида «халқим учун хизмат қилдимми, шу хизматни маъқул ва халқимнинг керагига яроқли қила олдимми, бугун нима қилдимки, халқимнинг шон-шарафи, маданияти, давлати, эътибори кўтарилгай! Шу ҳаққи-ҳисоб нону туз бериб ўстирган халқим томонидан ҳар замон мендан талаб қилиши мумкин. Майли, бугунми, эртами, 1975 йилдами, 200 йилдами ҳисоб сўрайдилар», деганди.

Мана бу кунда, халқимиз, партиямиз Совет ҳукумати улкан совет шоирининг ижодини сарҳисоб қилиб (Ғафур Ғулом 30-йилларда ёқ «Сарҳисоб» шеърида ўз ижодини халқ манфаати нуқтаи назардан тарозига тортиб кўрганди), унинг меҳнатини юқори баҳолади: Ленин мукофоти билан тақдирлади.

Ғафур Ғулом ўзбек совет адабиётини умумсовет китобхонлари доирасига олиб чиққан, ҳатто чет эллерга ҳам ёйишга ўзининг муносиб ҳиссасини қўша олган ёркин талантдир. Ҳам Шарқ шеърияти бадиий тафаккур қилиш санъатининг, ҳам рус ва прогрессив жаҳон поэтикаси маданияти фазилатларининг шарбатидан сув ичиб, вояга етган унинг поэзияси ғоят қудратли жозибага, олмос қирра фазилатга эга.

Адабиёт тарихида бир даврда ижоди ярақлаб кўриниб, кейин сўниб қолган ва ўтмишдаги ўша шуҳрати билан умр ўтказган шоирлар тез-тез учраб туради. Ғафур Ғулом ижоди ҳар доим чарақлаб нур сочиб турган мангу оловга ўхшайди. Мана, эслайлик. Ғафур Ғулом энди 26 ёшга киргандаёқ унинг номи оғиздан-оғизга ўта бошлаган, ҳатто чет эл матбуотига ҳам тушган эди. 1931 йилда «Юманите» газетасида Ғафур Ғулом тўғрисида материал босилади. Ёки шу йили Америкада чиқадиган «Русский голос» газетаси Ғафур Ғулом тўғрисида «Ғафур Ғулом 25 ёшда. У ажойиб очеркист ва новеллист» деб ёзди.

Ёки шоирнинг архивидан топилган Ойбекнинг «Ғафур Ғулом ижоди» деган мақоласида (1935 йилда ёзилган) қўйидагидек жуда юксак баҳолар бор:

«Ғафурнинг шеър ва достонлари аксар вақт жанговар ҳам курашчан руҳни ифода этади, буюк инқилобий даврнинг фикр ва туйғулари, мотивлари, жўшқинлигини қўйлайди. Унинг шеърларидан янги синфнинг кучли овозини, унинг иродасини туядир. Ғафур Ғулом поэзияни ҳаёт ва социалистик қурилиш ила жипс боғлаган шоир».

Ахир худди шу йиллари у машҳур «Турксиб йўлларида», «Кўкан» асарлари билан ўзбек шеъриятида янги саҳифа очган эди, юзлаб ҳикоя, очерк ва публицистик мақолалари билан, аниқса ўткир сатирик ва юмористик асарлари билан, халқнинг катта муҳаббатини қозонган эди. Кўп ўтмай «Шум бола», «Ёдгор» каби ўлмас асарлари билан ҳам ўзининг, ҳам адабиётимизнинг шуҳратига шуҳрат қўшганди.

Ғафур Ғулом урушда ҳамма қуроллардан фойдалана оладиган моҳир жангчига ўхшарди: ҳаёт талаби ва юрагидаги дарди тақозоси билан шеър ҳам, достон ҳам, повесть ҳам ёки сатирик, юмористик асар ҳам, марш, қўшиқ ҳам тўқиб кетаверар эди.

У бир томондан воқеликдаги одамлар онгидаги, руҳидаги янгиликларни ғурур ва меҳр билан тасвирласа, иккинчи томондан шу янгиликларнинг қарор топишига монелик қилган эскилик қолдиқларини, умри тугаган нарсаларни қаттиқ фош қиларди. Сатира билан улар илдизига болта урарди.

Ғафур Ғулом табиатан ҳажвни, ҳазил мутойибани севар эди. Ҳатто у бир шеърида ўзини Насриддин афанди ҳам дейди. Ғафур Ғулом бор ерда кулги, шодлик жўш урарди. У ҳаёт вақтидаёқ шоирга бағишланган латифалар ҳам тўқилганди.

Ғафур Ғуломдаги мана шу ўткир сатирик тил ва жонга ҳузур бахш этувчи юмор унинг асарларига сингиб кетган. Масалан, халқимизнинг энг севимли асарларидан бўлиб қолган «Шум бола» повестидаги қора ўтмишда бахт излаган Шум бола характерида Ғафур Ғуломнинг ҳажвчилик санъати ва унинг табиатидаги жуда кўп томонлар ёркин акс этган.

Ғафур Ғулом бизнинг социалистик тузумимизнинг инсонпарварлик моҳиятини чуқур очувчи «Тирилган мурда», «Ёдгор» каби ажойиб асарлар яратди. «Тирилган мурда»да ўтмишда яримта одам бўлиб қолган, яъни тирик ўлган Мамажон янги ҳаёт туфайли бахтиёр бўлади, ўзининг одамлик қадрини топади — қайта тирилади. «Ёдгор» номли повестида эса Жўра тақдирида социалистик тузумимиз вояга етказган юқори ахлоқни, онгли, чин инсон бўлмиш ёшларимизни кўрсатади, давримизнинг янги ижобий қаҳрамонини яратади.

Оғир жанг йиллари... Ғафур Ғуломнинг ҳам қаҳр-ғазаби кўкка чиқди. У бутун диққатини халқни фашист босқинчиларига қарши курашга сафарбар этишга қаратди, уруш ва уруш орқасидаги одамларимизнинг жасоратини улуғлади, албатта ҳақиқатнинг, адолатнинг енгиб чиқажагидан — совет кишиларининг ғалабасидан дарак берди — чуқур умидишонч билан тўла асарлар ёзди.

Ғафур Ғулом «Мотам вазнида «гулёр» айтиб бўлмаганидай, «Суворий» чалинганда йиғланмайди», деганди. Уруш йили ҳали руҳига қараб ғазабнок, вазмин ва мунгли, оташин ва сафарбар этувчи, ташвиқий ва жанговар асарлар ёзди. Унинг «Сен етим эмассан», «Мен яҳудий», «Қиш», «Хотин», «Соғиниш», «Биз енгамиз» каби асарлари совет поэзиясининг дурдоналари бўлиб қолди.

Уша вақтда «Правда» газетасида Ғафур Ғулом ижоди юқори баҳоланиб «шоир қалби кўп миллатли улуғ совет халқининг қалби билан нафас олди» дейилганди. Мухтор Авезов эса ўша асарларни назарда тутиб, Ғафур Ғулом «овози муҳаббат, қардошлик ва дўстлик шиори бўлиб ленинча оҳанг билан янгради» деб айтганди.

Ғафур Ғуломнинг «Сен етим эмассан» шеъри муносабати билан бир ибратли ҳолатни айтиб ўтайлик. Ғафур Ғулом бир мақоласида ўз шеърини ҳар хил миллат болаларидан ўн олтита фарзандни ўз бағрига олган Баҳри опа ва Шоаҳмад акаларнинг юксак инсоний ишини кўриб ёзганман, деганди. Баҳри опа билан Шоаҳмад ака эса Ғафур Ғуломнинг 60 йиллик юбилейи муносабати билан шундай ёзишганди:

«Бу шеър бизнинг қалбимизда худди бир чақириқдай акс садо берди. Кучоғимизга қардош халқларнинг фарзандларини қабул қилдик. Уларни вояга етказдик. Лекин улар фақат бизниггина эмас, отахон шоиримиз Ғафур Ғуломнинг ҳам фарзандларидир».

Севимли шоиримиз ҳам, ҳурматли ота-онамиз ҳам ўзбекларга хос камтарлик билан, бир-бирларига ён беришмоқдалар. Аммо, кимматли томони шу ердаки, буларнинг фаолиятида ҳам, шеърда ҳам халқимизнинг ажойиб дўстлиги, одамийлиги тўла намоён бўлгандир.

Ғафур Ғуломнинг шу асари ҳам, барча ижоди ҳам унинг ўз асарларида ўз туйғу-кечинмасини халқникига, халқникини ўзиникига чамбарчас қўшиб, омухта қилиб ифодалай олиш маҳоратига эга эканлигини тасдиқлайди.

Ғафур Ғулом халқ ўз қўлига катта ғалаба киритганда, ўз шеърлари орқали байрам карнайини чалди, халқ ҳафа бўлса, ҳафа бўлади, шод бўлса, буни ҳам майин, ўйноқи мисраларда тараннум этарди.

Ғафур аканинг «Ассалом», «Поль Робсонга», «Коммунизм асри», «Икки Шарқ», «Улуғ пойтахт», «Улуғ рус халқига», «Ленин ва Шарқ» каби юзлаб асарларида ҳозирги давримизнинг ва халқимизнинг энг қизғин гаплари, туйғулари айтиларди. Ғафур ака «В. И. Ленинга» номли асарида ўзбек халқини бахт йўлига олиб чиққан улуғ Ленининг ўлмас сиймосини тараннум этади.

Ғафур Ғулом шеърларида озодликка чиққан ва коммунистик жамият сари дадил кетаётган ўзбек халқининг кўтаринки руҳи, мағрур овози жуда баланд жаранглайди. Бу кўтаринки руҳ унинг жозибали, сержилва ва ранго ранг образларида, ҳаётий ва кутилмаган муболағалари ташбеҳларида ҳам ётади.

Шоирнинг энг яқин дўстларидан бири, машҳур шоир ва драматург Шайхзода ёзганди: «Яширишга не ҳожат. Бизнинг шоирлардан ҳеч ким унинг баракали таъсиридан четда қолган эмас. Ҳар биримиз озми, кўпми у ёки бу даражада Ғафурдан таълим ва ибрат олганмиз. Шахсан мен Ғафурнинг туганмас тил хазинасидан, ўткир муболағаларидан, оригинал истеъоларидан, эркин шеърлари динамикасидан, ғоявий аниқлик ва гражданлик эҳтиросидан кўп баҳраманд бўлганман. Ғафур Ғулом чинакам устоз, оташин қалбли наъмасоздир».

Ғафур Ғулом ёзувчилик қаламини халқ ва партия иши учун, ҳаёт ва замона учун совет кишиларининг бахти ва келажаги учун қандай хизмат эттира олиш борасида жуда катта ибрат, намуна бўлиб қолди. Ғафур Ғулом ўзининг ўлмас асарлари билан ҳам, худди шу гражданлик сиймоси билан ҳам халқимизга ва қалам аҳлига кўмак бермоқда, улар сафида нафас олмоқда.

Ғафур Ғулом бир шеърида бундай деганди:

Сиз, ахир, осмонни олмоқ бўлсангиз,
Не учун елкамни тутиб бермайин,
Ақлу балоғатнинг шотуларидан
Юксала берингиз секундлар сайин.

Улкан шоиримизнинг асарлари халқимизнинг ва адабиётимизнинг мана шу даражага кўтарилишида бир пиллапоя бўлиб, хизмат қилди, унинг сермаъни ижоди халқимиз ва санъатимизнинг мавқеининг ошишида забардаст шоту бўлиб хизмат қилади.

Салоҳиддин МАМАЖОНОВ.

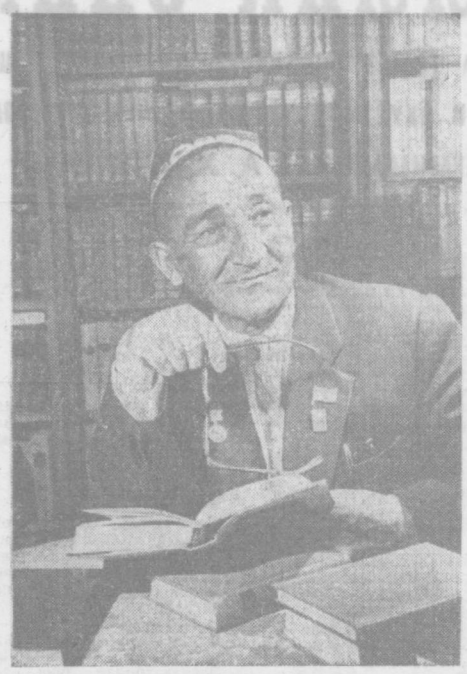

В. И. ЛЕНИНГА

Ғафур ҒУЛОМ.

Нур миниб минг йилни мўлжалга олган,
Қирқ ёшда кирчиллаб улғаюр, дадил,
Одими атрофни даразага солган
Октябрь камолга тўлган қутлуғ йил.
Улуғ Октябрнинг шонли қирқ йили
Тарихлар яратган арафасида
Устодни йўқлайди Советлар эли
Ҳар соат, ҳар варақ ғалабасида.
Ҳар бахтли субҳидам ҳаводай, сувдай,
Қуёшдай, ҳаётнинг ўзисан, Ленин.
Ҳар варақ китобинг очсак кўзгудай,
Юзма-юз келганнинг юзисан, Ленин.
Чамам етганича ўйлаб карасам,
Зеҳним мазмунича қилсам сарҳисоб,
Ҳеч ким безамабди сенчалик кўркам
Инсонлик уфқини мисли офтоб.
Минг йил нари-бери ўтган ақллар
Яшамак сирини билдилар холос.
Аммо яшамакни янгидан қурмоқ
Сенинг таълимотинг асосига хос.
Қирқ йил мобайнида биз қурган олам
Янгидир ҳар ярим кирпичигача.
Йўқ эди бунчалик бино мустаҳкам
Олам қурилгандан Октябргача.
Ҳижжалаб ўргатдинг улуғ инсонга
Инсон деган сўзнинг чексиз баҳосин.
Машъалдай ёритдинг зулмат жаҳонга
Сен оша порлаган инсон даҳосин.
Букилган қоматлар тўғриланди тик,
Тизларга қайтди табиий мадор.
Ўлмаслик жомида қуёш ютгандек
Қалблар тонг отардай бўлди беғубор.
Бизда йўқ чегара, дину ирқу ранг,—
Ақл таъқиқлаган барча жаҳолат
Йўқолди золимлар ижоди найранг,
Эксплуатация деган разолат.
Меҳнат озод бўлди, онг озод бўлди,
Билак озод бўлди, бахт тузмак учун.
Зулмат барбод бўлди, тонг озод бўлди,
Қишлик чеҳрасин кўргузмак учун.
Қуёшнинг ҳақидир ердаги иқлим,
Оби-ҳаволирни тузмак шарафи.
Қалблар иқлимига сени қуёш дер,
Еримиз куррасин ҳар тўрт тарафи.
Ҳаётдан умидвор заҳматкашлар одам,
Майли, жанубдандир ёки шимолдан,
Ўз ҳаққи-ҳуқуқин англади кўркам,
Сенинг таълимотинг берган камолдан.
Биз шарқлик бўламиз, муаззам Шарқдан
Қуёш ҳам айниқса Шарққа яқиндир.
Сенинг таълимотинг минг йиллик кечин
Ериб кира олган нурли оқиндир.
Нироқ Шарқ уфқини алвонга буркаб,
Уйқисин ўчирди порлоқ истиқбол.
Индонезиянинг Бандунг шаҳрида
Осиё, Африка кўргазди жамол.
Халқлар иродаси, етук сўз айтар,
Озод инсоннят ҳукмида минбар,
Қалбларнинг туйғусин чақноқ кўз айтар
Кўнгилда Леннидек ўлмаган раҳбар.
Икки қош ўртаси қизил хол қўймоқ
Ҳинду қизларининг қадим кўркидир.
Қадим Ҳиндистонни ҳур, озод кўрмак
Одамлик бошининг баланд бўркидир.
Сен бизга англатгач халқлар қудрати
Озодлик йўлида чашмалигини;
Африка арслони ўз она кўкси
Нилдан қондираги ташналигини.
Биз Шарқдан бўламиз — Совет Шарқидан,
Ленин тарбияти буюртган авлод...
Кундан-кун юртимиз, маърифатимиз,
Инсонлик шаънимиз юксалиб обод.
Улуғ Октябрнинг шонли қирқ йили
Тарихлар яратган арафасида
Устодни йўқлайди Советлар эли
Ҳар соат, ҳар варақ ғалабасида.

Қизиқарли учрашув

Навқирон ёшларимизни коммунистик руҳда тарбиялашда, уларга пухта билим беришда муносиб ҳиссасини қўшиб келаётган ҳурматли ўқитувчилар беҳисоб. Низомий номидаги педогогика институти педагогика кафедрасининг доценти, педогогика фанлари кандидати Нусрат Валиева ана шу меҳригиёлардан биридир.

У ўзининг ўттиз йиллик ижодий меҳнат фаолиятини ёшлар тарбиясига бахш этди. Шу билан бир қаторда у ўқишдан бўш вақтларида корхоналарда, мактабларда, маҳаллаларда бўлиб, оила ва жамоатчилик орасида бола тарбияси, таълим ва тарбиявий ишлар ҳақида қизиқарли лекция ва суҳбатлари билан чиқмоқда.

«Ҳалоллик ва софдиллик», «Камтарлик инсоннинг энг олижаноб фазилати», «Болалар ва ота-оналар», «Дўстлик ва севги ҳақида»ги китоблар ҳам опанинг қаламига мансубдир.

Кўп мингли телетомошабинлар ҳам педагог аёлни яхши танишади. «Зангори экран» орқали «Ота-оналар университети» эшиттириши бошланганида Нусрат опа ранг-баранг ҳаётий воқеаларга бой бўлган суҳбатлари билан чиқиб, кўпчилик ҳурматига сазовор бўлмоқда.

Яқинда Октябрь районидаги «Октябрь» массивида жойлашган 124-ўрта мактаб ўқувчиларининг моҳир педогог Нусрат Валиева билан қизиқарли учрашуви бўлиб ўтди. Опа ёшларни комунистик руҳда тарбиялаш, бола тарбиясида ота-онанинг роли, мактабда ахлоқ ва одоб масалаларининг қўйилиши каби муҳим масалалар устида тўхталиб ўтди. Нусрат опанинг шогирди, педогогика кафедрасининг аспиранти Назира Азимова эса сўзга чиқиб ёш авлодни тарбиялашда ота-онанинг бурчи ҳақида лекция ўқиди.

Сўнгра 9-синф аълочиси Муяссар Валиева, 10-синф ўқувчиси Доно Мирҳолиқова 5-синф ўқувчиси Муборак Эшонхўжаевалар ранг-баранг шеър, ашула ва рақсларни ижро этишди. Мактаб директори Ҳасан Зуфаров кеча охирида ташриф буюрган педогогларга ўқитувчи ва ўқувчилар номидан миннатдорчилик изҳор қилди.

М. УСМОНОВА.

ЮКСАК МАҲОРАТ КЎРИГИ

Буюк инсон В. И. Ленининг юз йиллик табаррук тўйи нишонланган 22 апрель арафасида пойтахтимизнинг улкан кошоналаридан бири — Санъат саройида ўзгача тантана ва шоду ҳуррамлик ҳукм сурди. Бу ерда доҳий юбилейи муносабати билан республикамизда ўтказилган СССР халқ санъати байрами қатнашчиларининг янгилочи концерти бўлиб ўтди.

Қардош республикалардан серқуёш ўлкамизга ташриф буюрган таниқли санъаткорлар ўн кун давомида кўпминг кишилик томошабинлар даврасида ўз маҳоратларини намойиш этдилар. Юздан ортиқ концерт заллари, клублар ва театр саҳналарида турли тилларда ёқимли куйлар, жарангдор музикалар янграб турди. Концертларда юз минг томошабин қатнашди. Санъат байрами ниҳоятда катта шоду ҳуррамликда ўтди.

Кечада Ўзбекистон ССР Маданият министри А. М. Қўчқоров сўзга чиқиб, СССР санъати байрами қатнашчиларига Ўзбекистон меҳнаткашлари номидан қизғин салом йўллаб ижодий камолат сари боришларида катта муваффақият тилади. Украина, Белоруссия, Рига, Молдавия Тожикистон, Арманистон, Қозоғистон, Эстония, Грузия, Қирғизистон ва Озарбайжондан келган 700 дан ортиқ санъат соҳибларига меҳнатлашлар орасида намойиш этган катта концертлари учун томошабинлар номидан миннатдорчилик билдирди.

Санъат байрами «Березка» давлат хореографик ансамблининг чиқиши билан бошланди. СССР халқ артисти Надежда Надеждина раҳбарлик қилаётган бу ансамбл ўзбек коллектив янгирма якки йил мобайнида кўплаб чет эл мамлакатларида бўлиб совет санъатининг нимзларга қодир эканлигини кўз-кўз қилиб келди. Улар Ўзбекистонда бўлишар экан, ўзларининг ранг-баранг, қизиқарли номерлари билан талабчан томошабинларнинг кўнглини хушнуд қилди. Ансамбль йигит ва қизлари шу кеча «Тонгни қутлаб» хореографик плакати ва «Оқ қайин» деб номланган рақсни юксак маҳорат билан ижро этишди. Навбат қардош Қирғизистондан келган эстрада ансамбли коллективига. Ансамблнинг энг талантли солистраси Гулбиби Адамалиева «Уяламан» қўшиғини ниҳоятда нозик ва жозибали оҳангда ижро этиб, кўпларнинг олқишига сазовор бўлди. Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артистлардан Жўрабек Муродов ва Муслима Боқиевалар «Ленин ҳақида» ва «Тожикистон ҳақида» қўшиқларини ижро этишди. Залда ўтирган кўпмингли томошабинлар СССР халқлари санъати байрамида қатнашиб, катта муваффақиятларни қозонган туркманистонлик санъаткорларни, Украина ССР ёшлар эстрада ансамбли артистлари, Белоруссия ССР давлат халқ хори коллективи «Баҳор» давлат халқ рақс ансамбли қатнашчиларининг ҳар бир чиқишларини қарсаклар билан қарши олдилар.

СССР халқлари санъат байрамининг якунловчи концерти мамлакатимиз қардош халқларининг кўпмиллатли маданияти янада гуллаб-яшнаётганлигининг ажойиб рамзи бўлиб янгради. Бу якунловчи концерт чинакамига санъат байрамига айланди. Совет халқлари ўртасидаги ҳамкорлик, дўстлик ва бирдамлик намуналарининг ёркин далили бўлиб қолди.

И. ЮСУПОВ.

Қибрайдаги дорихона коллективининг самарали меҳнатидан аҳоли мамнун бўлмоқда. Бу ерда беморлар учун зарур бўлган дори-дармонлар доимо топилади. Дорихонада ўз касбига ихлос қўйган, жонкуяр ва ташаббускор йигит ва қизлар хизмат қилади. Суратда: мазкур коллективнинг ишчан аъзоларидан (ўнгдан чапга), Л. Босн, Э. Алимова, дорихона мудири О. Одилов ва Т. Акромов ўртоқлар иш устида.

А. Абалян фотоси.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — «Юқори синф ўқувчиси». Ўсмирлар учун программа. 18.40 — Телеянгиликлар. 18.55 — «Пропагандист» Программаси 19.20 — «Узбекистон санъат арбоблари — Ленин юбилейига». 20.00 — Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.05 — Телеянгиликлар. 20.20 — «Турмуш ва маданият» (Тележурнал). 20.50 — «Алмашлаб экиш—мўл ҳосил гарови» («Малик» совхози тажрибаси ҳақида). 21.20 — «Юрак амри билан» (Бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

ЎҚУВ КЎРСАТУВЛАРИ

ПРОГРАММАСИ

18.00 — Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Немис тилидан 31-машғулот. 18.30 — Ота-оналар учун консультация (рус тилида). 19.00 — Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Снёсий иқтисод (ўзбек тилида). 19.20 — Инглиз тилидан 31-машғулот.

20.00 дан — Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — Қардош республикалар ижрочилари концерти.

Рус тилида: 20.40 — «Спартаниада одимлари» (Ҳужжатли фильм). 21.00 — «Сеҳргар» (Фильм-концерт). 21.20 — Буюк ғалабанинг 25 йиллиги олдидан. «Май юлдузлари» (Бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 24/IV да Керсар, 25/IV да Шоир қалби, 26/IV да Севги тумори.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/IV да Мария Стюарт, 25/IV да Замон драмаси, 26/IV да Бой ила хизматчи (кундузи). Ўгирилган умр (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24/IV да Кизбулоқ, 25/IV да Нурхон. 26/IV да Кумуш тўй.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/IV да Дийдор, 25/IV да Ун саккиз ёшлигим, 26/IV да Учинчи орзу (кундуз соат 12 да).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Лилипутлар иштирокида дунёда ягона джаз-оркестр гастроллари.

КИНО

Кремль курантлари — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ИЛЛИГИ», КОМСОМОЛ 30 ИЛЛИГИ», «ВОСТОК», (кундуз ва кечқурун).

Қўл бўйида (2 серия) — «ЧАНКА», «МОСКВА», (кундуз ва кечқурун). «ТОШКЕНТ СОВЕТИННИНГ 50 ИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 3 да).

Ун уч терак нўчаси — «СПУТНИК», (тоқ соатларда), «ДРУЖБА», (кундуз ва кечқурун). САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1 да).

Биз Кранштатданмиз — «СПУТНИК», (жуфт соатларда).

Муҳаббатнома (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 3.5 ярим ва кеч 8 яримда).

«Главташкентстрой»

3 ҚУРИЛИШ ТРЕСТИННИНГ

23 ҚУРИЛИШ

БОШҚАРМАСИГА

Тошкент шаҳрида ишлаш учун гишт терувчилар, дурадгорлар, саноат ва граждан биноларининг металл ва темирбетон конструкциялари бўйича монтажчилар, (ишлаб чиқариш-техника бўлими бошлиғи ва инженери лавозимига қурилиш ишларида тажрибаси бор инженер-қурувчилар, катта инженер

КЕРАК

Ёлғиз нишилар ётоқхона, оилаликларга шароитига яраб турар-жой билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Куйбишев шоссеси, 3-проезд, 158«а» уй, кадрлар бўлими (3-трамвайнинг «Ҳамза», 7, 12, 15, 102 автобусларнинг «Ёг-мой комбинати» бекатлари).

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 336495, Редактор ўринбосарлари — 835885, 836232, Масъул секретарь — 834808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 831936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 833786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — 835811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 839050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — 838761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 834048, Эълонлар бўлими — 838142, коммутатор — 830249 дан 830258 гача.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Г, 1629. ИНДЕКС — 64697. Р. 02455.